

Spolufinancováno
Evropskou unií

**Sociální
bydlení**

Názory veřejnosti na otázky bydlení

Závěrečná zpráva z kvantitativního výzkumu veřejného mínění

Objednatel:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 376/1

IČO: 00551023

Dodavatel:

ppm factum research, s.r.o.

Bucharova 2657/12, 158 00 Praha 5

IČ: 47121793

Výzkum veřejného mínění vznikl v rámci projektu MPSV „Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR“. Projekt je realizován v rámci OPZ+. Registrační číslo projektu: CZ.03.02.02/00/22_004/0000245.

Praha, červenec 2024

OBSAH

VÝCHODISKA A METODIKA	3
Struktura výběrového souboru	4
MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ	5
DETAILNÍ ZJIŠTĚNÍ S GRAFY A TABULKAMI	9
Hodnocení situace v oblasti bydlení v ČR	9
Postoje k řešení situace v oblasti bydlení	14
Názory na Zákon o podpoře bydlení a na systémové řešení problematiky bytové nouze.....	29
Vlastní bydlení.....	34

VÝCHODISKA A METODIKA

Společnost ppm factum research s.r.o. realizovala pro Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR kvantitativní výzkumné šetření zaměřené na názory veřejnosti ohledně bydlení.

Cílem bylo zjistit, jaké mají lidé v ČR názory na problematiku bytové nouze, sociálního bydlení a jaké jsou jejich vlastní poměry v této oblasti. Výzkum se soustředil i na mínění o aktuálně projednávaném Zákoně o podpoře bydlení.

Šetření proběhlo formou reprezentativního dotazníkového šetření mezi českou veřejností starší 18 let. Část dotazování proběhla online na CAWI panelu respondentů, část byla provedena telefonicky (CATI).

Cílová skupina	Osoby ve věku od 18 let
Způsob sběru dat	Online dotazování (CAWI) na panelu respondentů – 750 osob; telefonické dotazování (CATI) – 250 osob
Výběr respondentů	Kvótní podle pohlaví, věku, vzdělání, regionu a velikosti obce
Velikost vzorku	n=1000 osob
Termín sběru dat	6.-14. 6. 2024
Délka vyplňování/interview	Průměrně 20 minut
Zpracování dat	V programu SPSS, třídění 1. stupně + třídění 2. stupně podle sociodemografických a kontextových proměnných

Poznámka ke grafům v závěrečné zprávě: Součet procentních četností odpovědí na jednoduchou (single) otázku nemusí být vždy 100 %, což je způsobeno automatickým zaokrouhlováním na celá čísla.

Struktura výběrového souboru

Struktura vzorku odpovídá struktuře české populace podle věku, pohlaví i dalších kvótních znaků.

Tabulka č. 1 Struktura vzorku podle sociodemografických znaků

		N	%
Pohlaví	Muž	500	50,0
	Žena	500	50,0
Věk	18–29 let	156	15,6
	30–44 let	285	28,5
	45–59 let	264	26,4
	60 a více let	295	29,5
Vzdělání	Základní vzdělání nebo bez vzdělání	58	5,8
	Středoškolské vzdělání bez maturity	373	37,3
	Středoškolské vzdělání s maturitou, vyšší odborné vzdělání	346	34,6
	Vysokoškolské vzdělání	223	22,3
Zaměstnání – společenská aktivita	Zaměstnanec	539	53,9
	Soukromý podnikatel, OSVČ	52	5,2
	Student/ka	57	5,7
	Nezaměstnaný/á	24	2,4
	V domácnosti/na rodičovské dovolené	44	4,4
	V důchodu (včetně invalidního důchodu)	276	27,6
	Jiné	8	,8
Velikost obce	Do 999 obyvatel	143	14,3
	1000-1999 obyvatel	90	9,0
	2000-4999 obyvatel	120	12,0
	5000-19 999 obyvatel	190	19,0
	20 000-99 999 obyvatel	226	22,6
	100 000 a více obyvatel	231	23,1
Kraj	Hlavní město Praha	129	12,9
	Středočeský	135	13,5
	Jihočeský	62	6,2
	Plzeňský	49	4,9
	Karlovarský	24	2,4
	Ústecký	78	7,8
	Liberecký	39	3,9
	Královéhradecký	50	5,0
	Pardubický	50	5,0
	Vysočina	47	4,7
	Jihomoravský	111	11,1
	Olomoucký	67	6,7
	Zlínský	46	4,6
	Moravskoslezský	113	11,3

MANAŽERSKÉ SHRnutí

Hodnocení situace v oblasti bydlení v ČR

Výzkum zjistil, že česká veřejnost je se situací v oblasti bydlení v ČR spíše nespokojena. Spokojenost vyjadřuje 31 %, nespokojenost 41 %, zbývajících 28 % má neutrální postoj. Podstatný vliv na spokojenost se situací v oblasti bydlení v ČR má osobní bytová situace občanů a jejich vnímání vlastní životní úrovně.

Pokud jde o negativní jevy spojené s bydlením v ČR, všechny sledované jsou pro většinu české veřejnosti spíše či rozhodně nepřijatelné. Jevy spojené se situací seniorů, jako je stěhování těch, kteří nemají na nájem, na ubytovny, a to, že osamělým seniorům zbývá jen minimum na život kvůli vysokým nákladům na energie (protože nevědí, jak si zařídit dávky na bydlení nebo se stydí jít na Úřad práce) by neakceptovalo 78 % resp. 81 %. Ještě častěji nepřijatelné jsou situace, kdy děti vyrůstají na ubytovnách, v azylových domech, silně přelidněných bytech nebo v jiném nevyhovujícím bydlení. Ty jsou neakceptovatelné pro 87 % lidí. Situace, kdy zůstávají oběti domácího násilí v bytě s násilníkem, protože nemají nebo si nemohou dovolit jiné bydlení, jsou neakceptovatelné pro 88 %, v tom pro 70 % jsou rozhodně nepřijatelné (což je nejvyšší míra absolutní nepřijatelnosti ze všech zkoumaných položek).

Postoje k řešení situace v oblasti bydlení

U všech oblastí a témat, která by bylo vhodné či nutné v oblasti bydlení řešit, se ukázalo, že jejich vyřešení považuje za rozhodně nebo spíše důležité většina veřejnosti. Nejčastěji považují lidé za důležité zamezit, aby děti vyrůstaly mimo své rodiny (důležité pro 95 % populace) a vyřešit problematiku obchodu s chudobou (94 %). Další prioritní oblasti k řešení jsou: umožnit rychlé vystěhování neplatičů nájmu, posílit dostupnost bydlení, ve větších městech vytvořit místa, kam se lidé mohou obrátit o pomoc s bydlením, zajistit, aby každá domácnost měla možnost bydlet v adekvátním bytě, zajistit, aby obce měly peníze na podporu obecního bydlení. Vyřešení těchto oblastí považuje za důležité více než 90 % populace.

Řadu dalších položek považuje za důležité mezi 80 a 90 % veřejnosti. Jde o zamezení vytváření ghett (sociálně vyloučených lokalit), poskytnutí státních záruk soukromým majitelům bytů v případě pronájmu sociálně slabým, posílení sociálního bydlení, motivování majitelů nájemních bytů, aby je nabídli k pronájmu, a vytvoření cenových map popisujících místně obvyklé nájemné. Mezi 75 a 80 % občanů si myslí, že důležité je zakotvit, aby nájemníci, jimž se poněkoličate prodlužuje krátkodobá nájemní smlouva, mohli automaticky získat delší nájem, dále posílit institut družstevního bydlení, zajistit, aby lidé bez domova dostali při zabydlování do bytů podporu sociálních pracovníků. 62 % populace považuje za důležité zařídit, aby Romové měli šanci si pronajmout byt a nestávali se obětmi obchodníků s chudobou.

V české veřejnosti prakticky není sporu o tom, že sociální byty by měly být určeny obětem požárů či jiných živelních pohrom, které přišly o střechu nad hlavou. Dalšími skupinami, u nichž je

souhlas zhruba nebo téměř devadesátiprocentní, jsou samoživitelky a samoživitelé s dětmi, oběti domácího násilí, zdravotně postižení, osoby opouštějící náhradní rodinnou péči (např. dětský domov), lidé opouštějící zdravotnická zařízení a nemající se kam vrátit a také senioři. Téměř 80 % občanů souhlasí s tím, že sociální byty by měly být určeny pro oběti trestných činů a pro lidi, kteří mají nízké příjmy (méně než 60 % průměrné mzdy). Kolem 70 % lidí vyjadřuje celkový souhlas s tím, aby sociální byty byly určeny válečným veteránům, vícečetným rodinám a lidem v exekuci pravidelně splácejícím dluh. Téměř 60 % je pro, aby v sociálních bytech žili lidé s duševním onemocněním, a přes 50 % by je přidělilo i lidem s dluhy, kteří je řeší skrz splátky v insolventi.

Méně než 50 % by bylo pro to, aby sociální byty byly určeny bezdomovcům a osobám po výkonu trestu. V těchto případech je souhlas a nesouhlas veřejnosti víceméně v rovnováze. U některých dalších skupin však nesouhlas převažuje. Většina lidí (více než 50 %) by nepřidělovala sociální byty nezaměstnaným, válečným uprchlíkům z Ukrajiny ani Romům. Skupinou, u níž je nesouhlas jednoznačně nejvyšší, jsou uživatelé návykových látek – proti tomu, aby jim byly určeny sociální byty, je 83 % populace. V této souvislosti jsou zajímavé rozdíly ve vnímání některých skupin mladou generací a lidmi ve vyšším věku. Mladí (do 29 let) nevidí tak často nebo tak ostře „potřebnost“ seniorů nebo zdravotně postižených jako starší generace. Na druhé straně by častěji sociální byt přidělili lidem s duševním onemocněním nebo uživatelům návykových látek (i když ve druhém případě nikoli většinově).

Většina veřejnosti (76 %) se domnívá, že bydlení je základním lidským právem. Pokud jde o konkrétní navrhovaná řešení, která by měla vést k větší dostupnosti bydlení, největší podporu má zavedení povinnosti developerů povinně poskytnout část nových bytů obci k pronajímání za dostupné ceny, které by podpořily dvě třetiny (67 %) občanů. Nadpoloviční většina (58 %) souhlasí s tím, aby za byty, ve kterých nikdo dlouhodobě nežije a neslouží k pronájmu, platili jejich vlastníci vyšší daně. Třetí opatření - zavedení progresivní daně z nemovitosti, tedy odstupňovaně vyšší daň za další vlastněné nemovitosti určené k trvalému bydlení - má podporu méně než poloviční, přibližně 40%. S tímto výrokem nevyjádřili souhlas ani lidé žijící ve vlastním, ani lidé žijící v nájmu, přičemž mezi vlastníky převládá většinové odmítnutí progresivního zdanění. Lidé, kteří vlastní nějakou další nemovitost kromě té, ve které žijí, a progresivní zdanění by se jich dotklo, by s ní souhlasili jen z 29 %.

Na kontaktní místo v obci, které by nabízelo poradenství v oblasti bydlení, by se v případě obav o bydlení nebo nadměrných nákladů na ně obracelo, jak ukazuje výzkum, nejvíce občanů (84 %). Srovnatelně často by se lidé v takové situaci obraceli na své rodinné příslušníky, sousedy a známé (celkem 80 %). Dále by se obraceli ve více než 70 % na bytový nebo majetkový odbor obce nebo na sociální odbor. Na poradny pro nájemce či sdružení nájemníků by se obrátilo 63 %, na neziskový sektor (občanské poradny atd.) 57 %. Další instituce veřejné správy by kontaktovala méně než polovina občanů: starostu/starostku 49 %, Úřad práce 46 %. Na energetické konzultační a informační středisko by se obrátilo 35 %, na dodavatele energie 36 %. Svého zaměstnavatele by v dané souvislosti oslovilo 32 % a spolek, církev či organizaci, jíž jsou členy, 26 %.

V otázce, zda by systém sociálních dávek měl příjemce spíše pozitivně motivovat k nalezení si práce a zlepšení osobní situace, nebo by měl spíše trestat za nechození do práce, se většina

veřejnosti přiklání k pozitivní motivaci (74 %). Jen 26 % má za to, že úloha dávek by měla spočívat spíše v trestání.

Názory na Zákon o podpoře bydlení a na systémové řešení problematiky bytové nouze

Naprostá většina veřejnosti (86 %) podporuje vznik zákona, který by se zaměřoval na oblast sociálního bydlení (31 % rozhodně souhlasí s jeho vznikem, dalších 55 % je spíše pro). Nesouhlas vyjadřuje 14 %.

Projednávaný Zákon o podpoře bydlení, který si dává za cíl řešit problematiku bytové nouze, zaregistrovala (v době konání průzkumu, tedy v první polovině června) třetina populace (32 %). Schválení Zákona o podpoře bydlení podporuje 73 % těch, kteří projednávání zákona zaregistrovali: 17 % ho podporuje zcela a 56 % spíše; celkem 17 % se k jeho schválení staví spíše nebo zcela negativně a 10 % neví.

Vznik zákona řešícího bytovou nouzi i za cenu zvýšených výdajů státu na podporu bydlení vyvolává souhlas 70 % české populace. Rozhodně souhlasí 26 % a spíše 44 %. Nesouhlas vyjadřuje celkem 17 % a zbylých 13 % neví. Kladně odpovídají častěji lidé nespokojení se situací v bydlení, nebydlící ve vlastním, s horším hodnocením své životní úrovně, spíše levicově orientovaní.

Na otázku, zda by zákon řešící problematiku bytové nouze měla schválit současná vláda, nebo vláda příští, příp. by neměl být schválen, lidé nejčastěji – z 50 % – odpovídají, že by ho měla schválit už současná vláda. Čtvrtina (24 %) si myslí, že by takový zákon měl vzejít až od příští vlády, a 5 % se domnívá, že by vůbec neměl být schválen. Přibližně každý pátý (21 %) nemá na tuto záležitost názor.

Vlastní bydlení

Téměř dvě třetiny občanů bydlí v domě či bytě v osobním vlastnictví svém nebo jiného člena domácnosti. V bytě pronajatém na volném trhu, který má celý k dispozici, bydlí 14 %, další 3 % bydlí v takto pronajatém bytě ve spolubydlení. V bytě či domě pronajatém od příbuzných či známých bydlí 5 %. Družstevní byt obývá 7 %, obecní byt 6 % a byt služební 1 %.

Celkem 28 % respondentů uvedlo, že jejich domácnost vlastní ještě nějakou další nemovitost. V případě 13 % jde o rekreační objekt, 14 % uvádí jeden další byt nebo rodinný dům a 3 % více dalších bytů nebo domů.¹ Celkem tedy 17 % dotazovaných domácností disponuje další nemovitostí určenou k trvalému bydlení. V dalších vlastněných nemovitostech určených k bydlení téměř z poloviny žije jiný příbuzný (48 %), z třetiny je nemovitost komerčně pronajímána (33 %). Zhruba čtvrtina nemovitostí je prázdná, častěji proto, že majitelé nemají zájem ji pronajímat, z menší části proto, že buď není ve stavu vhodném k pronájmu, nebo o ni není zájem.

¹ Respondenti mohli uvést až dvě odpovědi v případě, že jejich domácnost vlastní jak rekreační nemovitost, tak další nemovitost určenou k bydlení. Součet uvedených procent proto přesahuje 100.

Z ukazatele, vyjadřujícího podíl výdajů na bydlení na celkovém příjmu domácnosti, vyplývá, že na jedné straně téměř čtvrtina (23 %) domácností platí na bydlení nejvýše 10 % svých příjmů, na druhé straně přibližně třetina (34 %) utratí za bydlení více než 30 % příjmů.

Příspěvek nebo doplatek na bydlení nepobírá téměř 90 % dotazovaných domácností. V tom 74 % si myslí, že na něj nemá nárok, a 15 % neví, jestli má nárok. Celkem 8 % odpovědělo, že příspěvek nebo doplatek na bydlení pobírá, přičemž polovině z nich to pomáhá jen trochu, druhá polovina jen díky tomu zvládá zaplatit výdaje.

Pokud jde o vlastní bydlení, občané jsou nejvíce spokojeni s lokalitou, s jistotou bydlení a s jeho velikostí. S těmito aspekty je spokojeno kolem 70 % veřejnosti a dalších více než 20 % je považuje za únosné. Jistota stávajícího bydlení i velikost bydlení jsou problémem shodně pro 7 % populace. S náklady na nájem, podnájem nebo hypotéku je spokojeno 54 % a pro 36 % jsou únosné; problém je to pro 10 %. Podobně je to i s jistotou, že zvládnou hradit výdaje na bydlení (50 % spokojeno, 38 % únosné, problém je to pro 13 %). S náklady na vodu je spokojeno 42 % a pro 47 % jsou únosné, problematické či neúnosné jsou pro 12 %. Nejnižší je spokojenost s náklady na energie vč. vytápění: spokojeno je s nimi 29 %, pro 55 % jsou únosné a jako neúnosné je označuje 16 %.

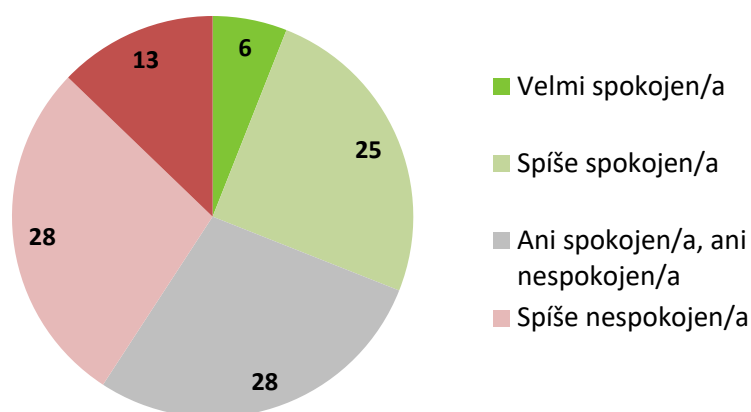
DETAILNÍ ZJIŠTĚNÍ S GRAFY A TABULKAMI

Hodnocení situace v oblasti bydlení v ČR

V názorech veřejnosti převažuje nespokojenost se situací v oblasti bydlení v ČR nad spokojeností. Spokojenost vyjadřuje 31 %, nespokojenost 41 %. Zbývajících 28 % je indiferentních – nejsou ani spokojeni, ani nespokojeni.

Graf č. 1

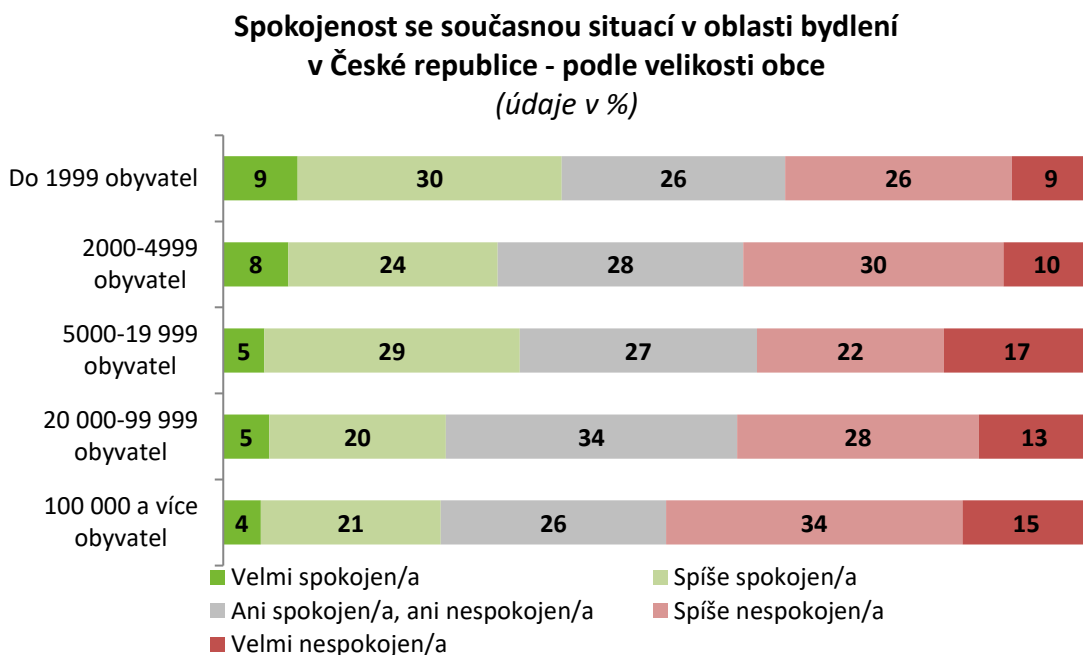
Spokojenost se současnou situací v oblasti bydlení v České republice
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Spokojenost se situací v oblasti bydlení nejčastěji vyjadřují obyvatelé malých obcí. V kategorii do 1999 obyvatel, v níž jako jediné převažuje spokojenost nad nespokojeností, je spokojeno 39 % a nespokojeno 35 %. Naproti tomu ve městech s 20 tis. obyvateli a více je spokojeno pouze 25 % a nespokojeno více než 40 %. Podrobněji Graf č. 2.

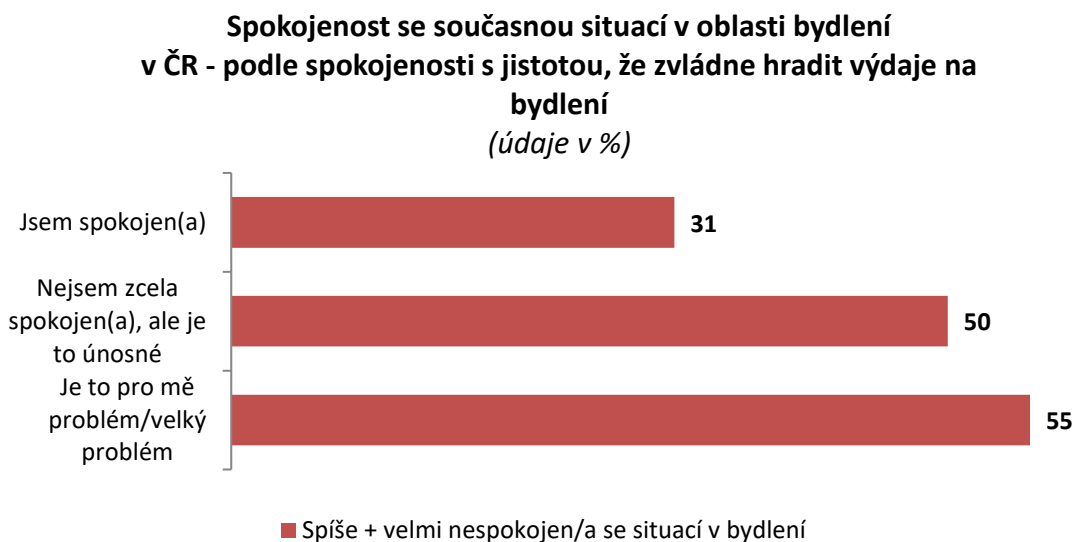
Graf č. 2

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Podstatný vliv na spokojenost se situací v oblasti bydlení má osobní bytová situace občanů a jejich vnímání vlastní životní úrovně. Spokojenější jsou zejména ti, kteří bydlí ve vlastním (především ve vlastním domě), kteří mají vedle svého bydlení ještě další nemovitost, a ti, kteří považují životní úroveň své domácnosti za dobrou. Důležitým faktorem projevujícím se v hodnoceních je i pocit jistoty, že člověk resp. domácnost zvládne hradit výdaje na bydlení.

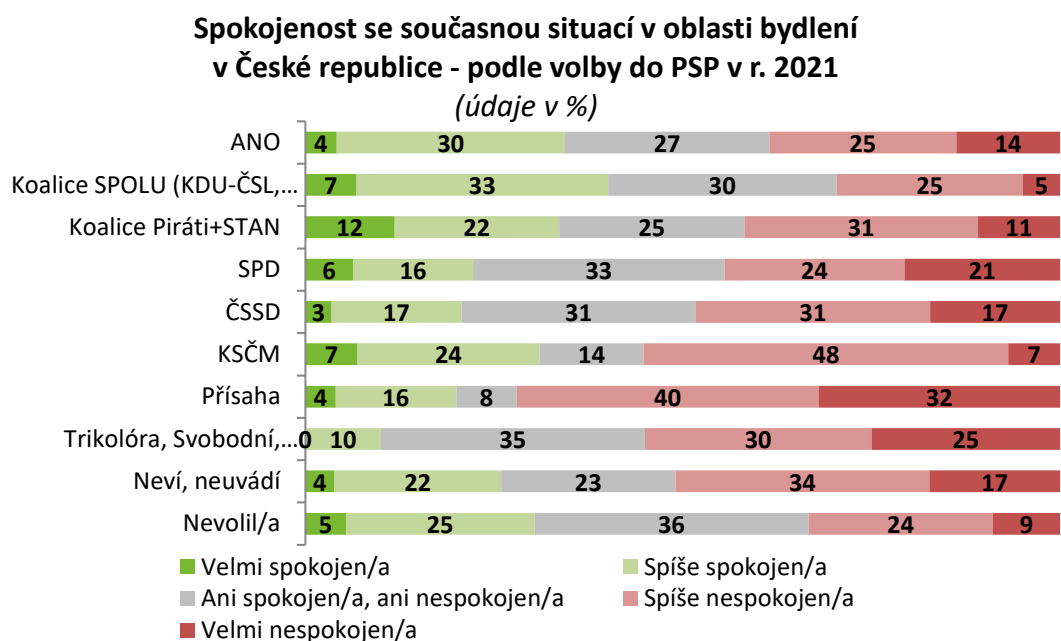
Graf č. 3

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Třídění spokojenosti se situací v bydlení podle poslední volby do PSP svědčí o častější spokojenosti u voličů stran vládní koalice než u voličů opozičních stran či subjektů mimo sněmovnu. Ukazuje se ovšem i to, že zatímco voliči koalice SPOLU jsou častěji spokojeni než nespokojeni, mezi voliči koalice Pirátů a STAN převažuje nespokojenost se současnou situací v bydlení nad spokojeností. Blíže viz Graf č. 4. Je však nutno upozornit, že údaje (stejně jako v dalších grafech tohoto typu) je třeba považovat jen za hrubě orientační vzhledem k nízkým četnostem voličských skupin (vyjma ANO a koalice SPOLU) v řádu desítek respondentů. Totéž platí o všech následujících grafech, tabulkách i komentářích, v nichž se rozebírají rozdíly v postojích podle volby do PSP v roce 2021. Strany jsou v grafech řazeny sestupně dle své voličské podpory.

Graf č. 4

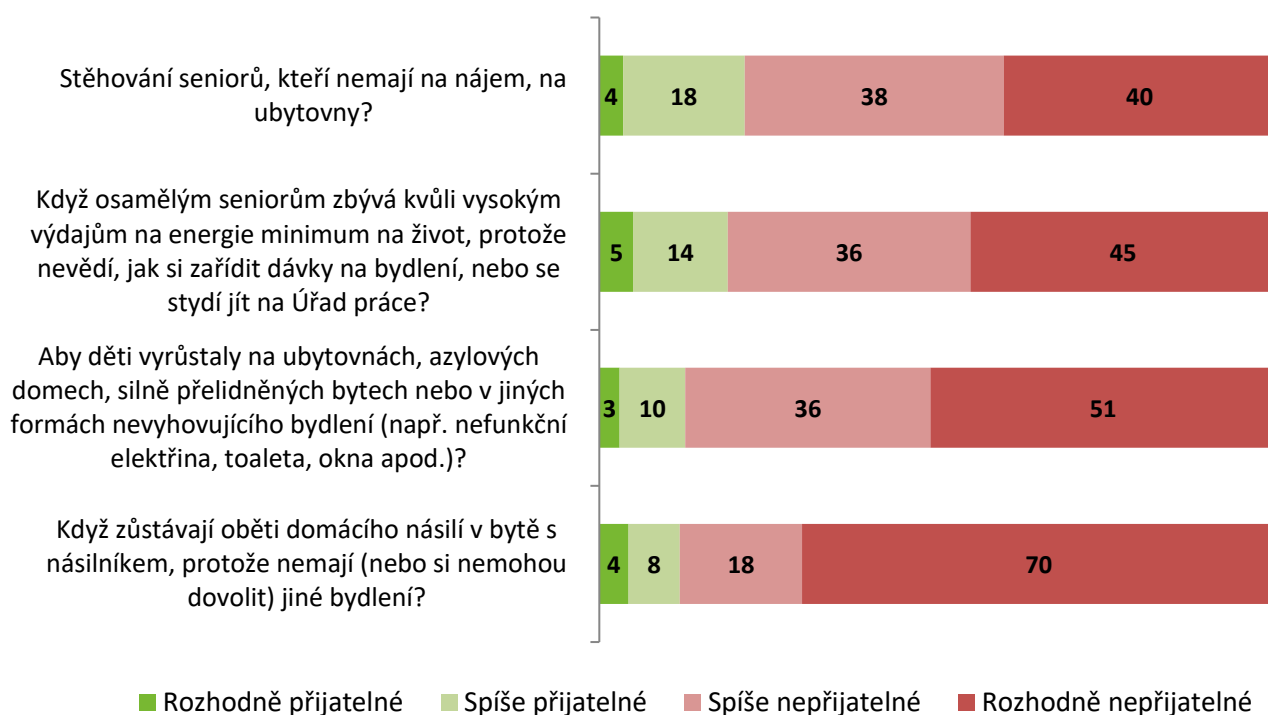
Pozn.: Strany jsou v grafu seřazeny sestupně podle své voličské podpory.
Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Výzkum se zaměřil také na vnímání některých negativních jevů souvisejících se situací v bydlení, a to z hlediska jejich přijatelnosti resp. nepřijatelnosti. Celkově lze konstatovat, že všechny sledované negativní jevy jsou pro většinu české veřejnosti spíše či rozhodně nepřijatelné. Jevy spojené se situací seniorů, jako je stěhování těch, kteří nemají na nájem, na ubytovny, a to, že osamělým seniorům zbývá jen minimum na život kvůli vysokým nákladům na energie (protože nevědí, jak si zařídit dávky na bydlení nebo se stydí jít na Úřad práce) by neakceptovalo 78 % resp. 81 %. Ještě častěji nepřijatelné jsou situace, kdy děti vyrůstají na ubytovnách, v azylových domech, silně přelidněných bytech nebo v jiném nevyhovujícím bydlení. Ty jsou neakceptovatelné pro 87 % lidí. Situace, kdy zůstávají oběti domácího násilí v bytě s násilníkem, protože nemají nebo si nemohou dovolit jiné bydlení, jsou neakceptovatelné pro 88 %, v tom pro 70 % jsou rozhodně nepřijatelné (což je nejvyšší míra absolutní nepřijatelnosti ze všech zkoumaných položek).

Graf č. 5

Přijatelnost či nepřijatelnost negativních jevů v bydlení

(n = 1000, údaje v %)

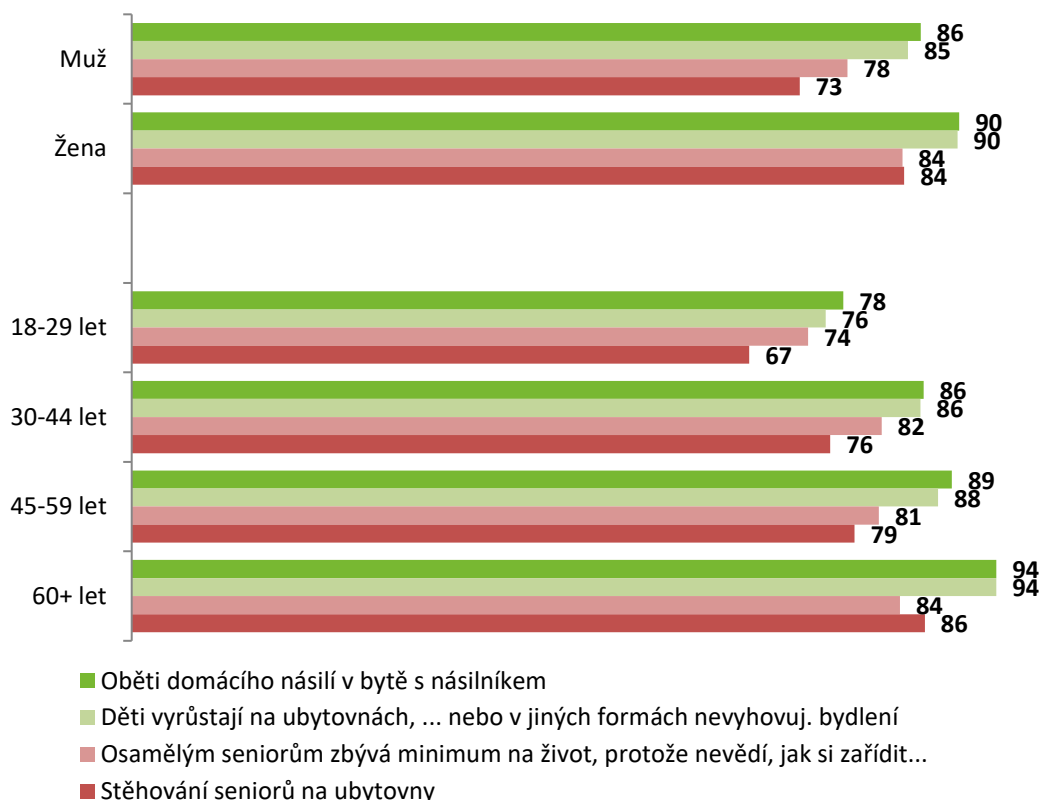

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Zkoumané negativní jevy jsou většinou nepřijatelné pro všechny sociodemografické i další skupiny. Lze nicméně vysledovat poněkud větší citlivost k nim u žen a u osob vyššího věku, které o něco častěji než ostatní uváděly, že dané jevy jsou pro ně nepřijatelné. Viz Graf č. 6

Graf č. 6

Nepřijatelnost negativních jevů v bydlení - podle pohlaví a věku
(součty odpovědí "spíše+rozhodně nepřijatelné" v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Postoje k řešení situace v oblasti bydlení

U všech oblastí a témat, která by bylo vhodné či nutné v oblasti bydlení řešit, se ukázalo, že jejich vyřešení považuje za rozhodně nebo spíše důležité většina veřejnosti. Nejčastěji považují lidé za důležité zamezit, aby děti vyrůstaly mimo své rodiny (důležité pro 95 % populace) a vyřešit problematiku obchodu s chudobou (94 %). Další prioritní oblasti k řešení jsou: umožnit rychlé vystěhování neplatičů nájmu, posílit dostupnost bydlení, ve větších městech vytvořit místa, kam se lidé mohou obrátit o pomoc s bydlením, zajistit, aby každá domácnost měla možnost bydlet v adekvátním bytě, zajistit, aby obce měly peníze na podporu obecního bydlení. Vyřešení těchto oblastí považuje za důležité více než 90 % populace.

Řadu dalších položek považuje za důležité mezi 80 a 90 % veřejnosti. Jde o zamezení vytváření ghett (sociálně vyloučených lokalit), poskytnutí státních záruk soukromým majitelům bytů v případě pronájmu sociálně slabým, posílení sociálního bydlení, motivování majitelů nájemních bytů, aby je nabídli k pronájmu, a vytvoření cenových map popisujících místně obvyklé nájemné.

Naprostá většina občanů (mezi 75 a 80 %) si myslí, že důležité je zakotvit, aby nájemníci, jimž se poněkolkáté prodlužuje krátkodobá nájemní smlouva, mohli automaticky získat delší nájem, dále posílit institut družstevního bydlení, zajistit, aby lidé bez domova dostali při zabydlování do bytů podporu sociálních pracovníků. Relativně nejméně důležité je pro českou veřejnost zařídit, aby Romové měli šanci si pronajmout byt a nestávali se obětmi obchodníků s chudobou. Důležitost vnímá 62 % populace.

V řadě sledovaných témat se ukazuje, že důraz na jejich vyřešení stoupá s věkem. Mladí lidé vlivem své osobní situace, životních zkušeností apod. často nepociťují předkládané problémy tak palčivě jako starší generace. Týká se to zejména potřeby posílit sociální i družstevní bydlení, dostatku peněz na bydlení pro obce, vymýcení obchodu s chudobou, záruk státu pro pronajímatele apod. Viz Graf č.8.

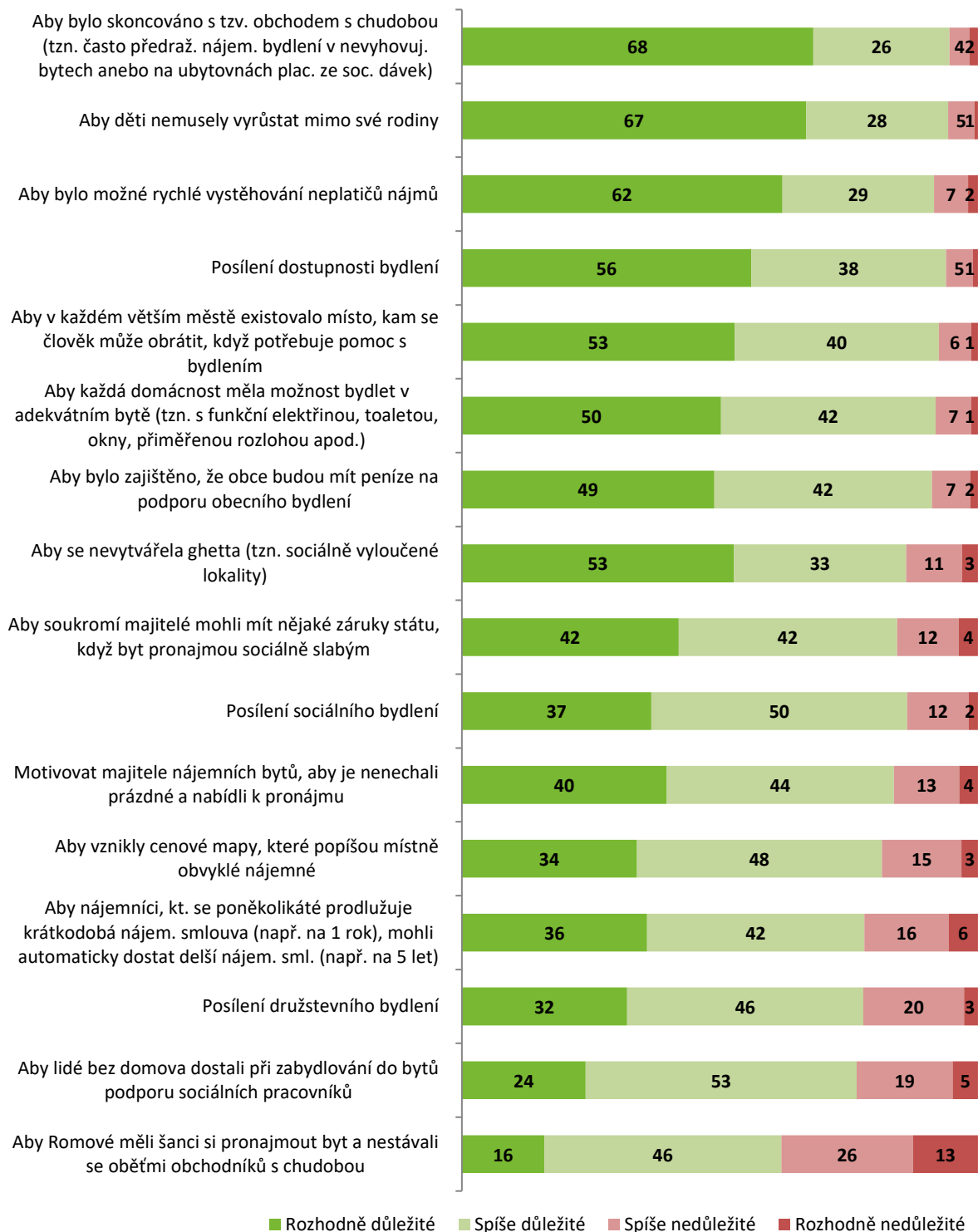
Výrazný vliv na postoje k řešení některých problematických oblastí bydlení má – jak ukazuje Graf č. 9 – i vlastnická struktura bydlení. Řadu témat vnímají stejně, ale řadu z nich vnímají citlivěji a kladou důraz na jejich vyřešení zejména lidé bydlící v komerčním pronájmu. Lidé, kteří bydlí ve vlastním, vyřešení předložených problémů nepovažují tak často za rozhodně důležité, byť i oni s nimi většinou souhlasí. Jedinou výjimkou je umožnění rychlého vystěhování neplatičů nájmu, které považují za rozhodně důležité především obyvatelé bytů v osobním vlastnictví. Patrně se zde projevuje možná zkušenost s neplatiči v rámci společenství vlastníků jednotek (SVJ).

Třídění postojů k řešení podle volby do PSP v r. 2021 ukazuje Tabulka č. 2 a 3. Z nich především vyplývá, že vyřešení řady zkoumaných témat akcentují výrazněji voliči ANO než voliči stran vládní koalice.

Graf č. 7

Důležitost vyřešení jednotlivých oblastí

(n = 1000, údaje v %)

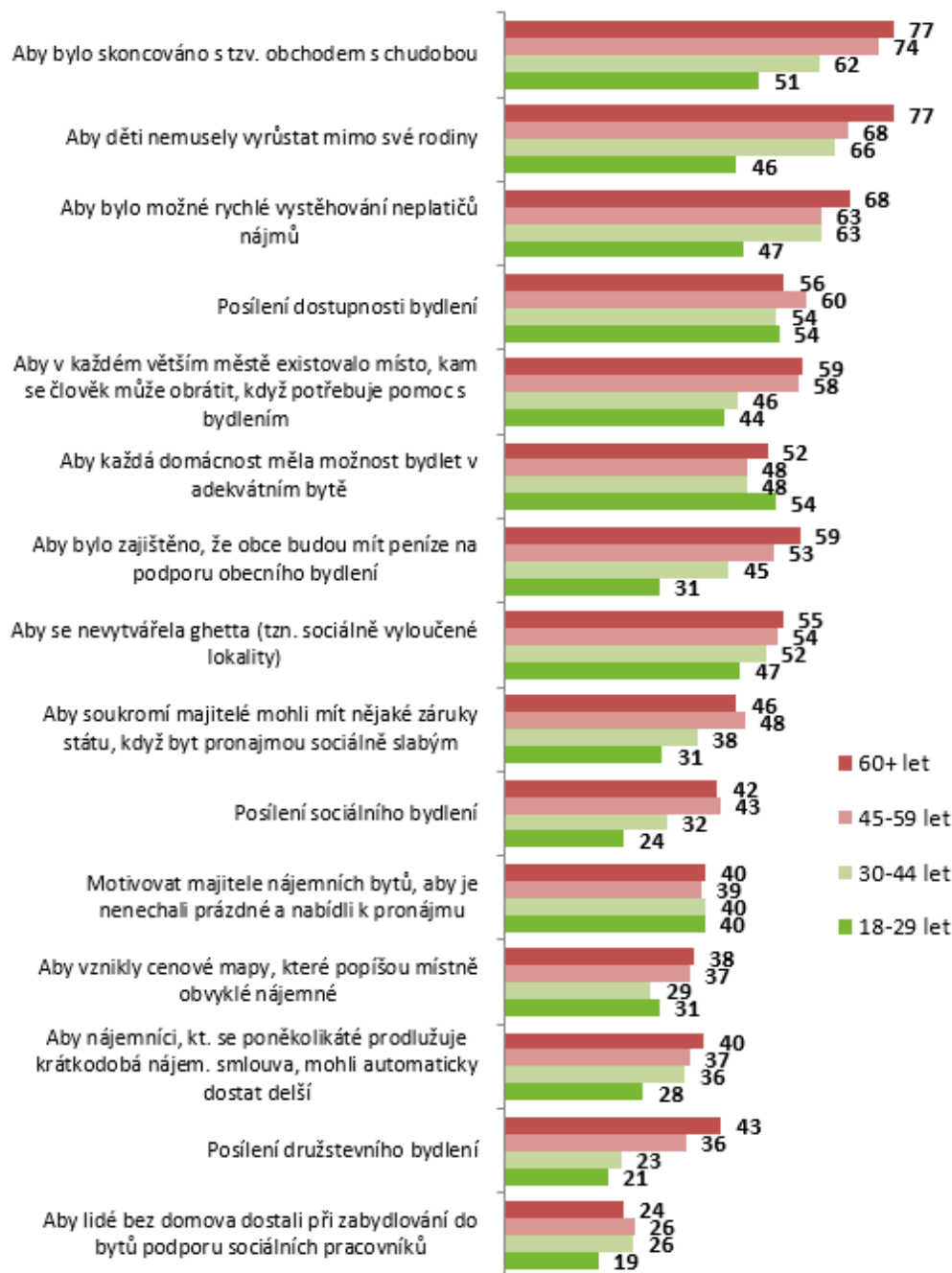

Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů hodnocení (na škále od 1=rozhodně důležité do 4=rozhodně nedůležité).

Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Graf č. 8

**Důležitost vyřešení jednotlivých oblastí
- podle věku**
(% odpovědí "rozhodně důležité")

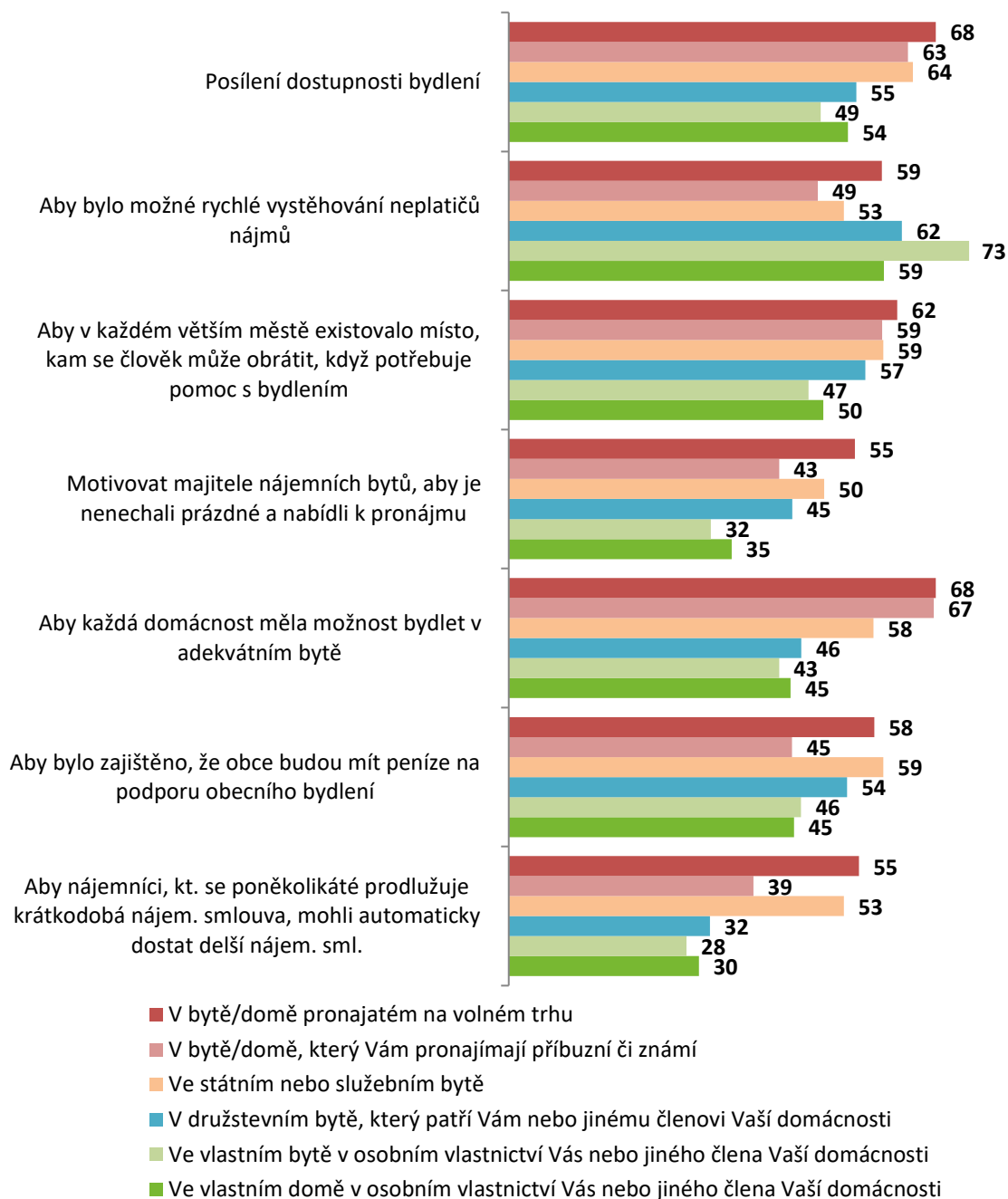

Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů hodnocení (na škále od 1=rozhodně důležité do 4=rozhodně nedůležité) v celém výběrovém souboru.

Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Graf č. 9

**Důležitost vyřešení jednotlivých oblastí
- podle vlastnické struktury bydlení
(% odpovědí "rozhodně důležité")**

Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů hodnocení (na škále od 1=rozhodně důležité do 4=rozhodně nedůležité). V grafu jsou uvedeny jen ty položky, u nichž byly zjištěny statistické významné rozdíly v odpovědích podle skupin.

Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Tabulka č. 2 Důležitost vyřešení jednotlivých oblastí - podle volby do PSP v r. 2021 – část 1 (% odpovědí "rozhodně důležité")

	Aby se nevytvářela ghetta (tzn. sociálně vyloučené lokality)	Aby bylo zajištěno, že obce budou mít peníze na podporu obecního bydlení	Aby každá domácnost měla možnost bydlet v adekvátním bytě	Aby v každém větším městě existovalo místo, kam se člověk může obrátit, když potřebuje pomoc s bydlením	Posílení dostupnosti bydlení	Aby bylo možné rychlé vystěhování neplatičů nájmu	Aby děti nemusely vyrůstat mimo své rodiny	Aby bylo skoncováno s tzv. obchodem s chudobou
ANO	51	59	59	61	59	65	74	74
Koalice SPOLU (KDU-ČSL, ODS, TOP 09)	54	35	36	44	48	64	58	69
Koalice Piráti+STAN	52	45	49	45	62	68	66	74
SPD	60	62	52	63	65	73	75	63
ČSSD	52	52	28	59	45	55	66	55
KSČM	48	55	52	62	55	48	69	76
Přísaha	72	56	60	56	68	92	68	72
Trikolóra, Svobodní, Soukromníci	75	65	35	55	70	75	80	85
Neví, neuvádí	54	46	54	53	62	61	71	67
Nevolil/a	51	49	51	48	51	55	64	61

Pozn.: Zeleně podbarvené buňky obsahují četnosti statisticky významně vyšší (na hladině významnosti 95 %) než očekávané. Růžově podbarvené buňky obsahují četnosti statisticky významně nižší (na hladině významnosti 95 %) než očekávané.

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Tabulka č. 3 Důležitost vyřešení jednotlivých oblastí - podle volby do PSP v r. 2021 – část 2 (% odpovědí "rozhodně důležité")

	Aby Romové měli šanci si pronajmout byt a nestávali se obětmi obchodníků s chudobou	Aby lidé bez domova dostali při zabydlování do bytů podporu sociálních pracovníků	Posílení družstevního bydlení	Aby nájemníci, kt. se poněkolkáté prodlužuje krátkodobá nájem. smlouva, mohli automaticky dostat delší	Aby vznikly cenové mapy, které popíší místně obvyklé nájemné	Motivovat majitele nájemních bytů, aby je nenechali prázdné a nabídli k pronájmu	Posílení sociálního bydlení	Aby soukromí majitelé mohli mít nějaké záruky státu, když byt pronajmou sociálně slabým
ANO	14	28	41	44	39	47	46	52
Koalice SPOLU (KDU-ČSL, ODS, TOP 09)	17	18	22	28	30	33	28	40
Koalice Piráti+STAN	18	26	26	30	28	42	32	41
SPD	17	17	41	37	35	43	41	48
ČSSD	10	10	31	38	38	34	28	38
KSČM	14	24	45	48	38	28	48	41
Přísaha	32	32	32	36	36	40	40	44
Trikolóra, Svobodní, Soukromníci	25	25	30	45	45	30	40	40
Neví, neuvádí	11	22	34	31	35	41	36	42
Nevolil/a	17	26	29	34	30	40	37	36

Pozn.: Zeleně podbarvené buňky obsahují četnosti statisticky významně vyšší (na hladině významnosti 95 %) než očekávané. Růžově podbarvené buňky obsahují četnosti statisticky významně nižší (na hladině významnosti 95 %) než očekávané.

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

V české veřejnosti prakticky není sporu o tom, že sociální byty by měly být určeny obětem požárů či jiných živelních pohrom, které přišly o střechu nad hlavou. Rozhodně a spíše s tím souhlasí 95 % lidí. Dalšími skupinami, u nichž je souhlas zhruba nebo téměř devadesátiprocentní, jsou samozivitelky a samozivitelé s dětmi, oběti domácího násilí, zdravotně postižení, osoby opouštějící náhradní rodinnou péči (např. dětský domov), lidé opouštějící zdravotnická zařízení a nemající se kam vrátit a také senioři.

Téměř 80 % občanů souhlasí s tím, že sociální byty by měly být určeny pro oběti trestných činů a pro lidi, kteří mají nízké příjmy (méně než 60 % průměrné mzdy). Kolem 70 % lidí vyjadřuje celkový souhlas s tím, aby sociální byty byly určeny válečným veteránům, vícečetným rodinám a lidem v exekuci pravidelně splácejícím dluh. Téměř 60 % je pro, aby v sociálních bytech žili lidé s duševním onemocněním, a přes 50 % by je přidělilo i lidem s dluhy, kteří je řeší skrz splátky v insolventci.

Méně než 50 % by bylo pro to, aby sociální byty byly určeny lidem bez domova a osobám po výkonu trestu. V těchto případech je souhlas a nesouhlas veřejnosti víceméně v rovnováze. U některých dalších skupin však nesouhlas převažuje. Většina lidí (více než 50 %) by nepřidělovala sociální byty nezaměstnaným, válečným uprchlíkům z Ukrajiny ani Romům. Skupinou, u níž je nesouhlas jednoznačně nejvyšší, jsou uživatelé návykových látek – proti tomu, aby jim byly určeny sociální byty, je 83 % populace.

U řady položek pozorujeme častější kladné odpovědi žen než mužů. Jedinou výjimkou, kde se naznačuje opačná tendence, jsou váleční uprchlíci z Ukrajiny. Jim by sociální byt přisoudilo 39 % mužů a 30 % žen.

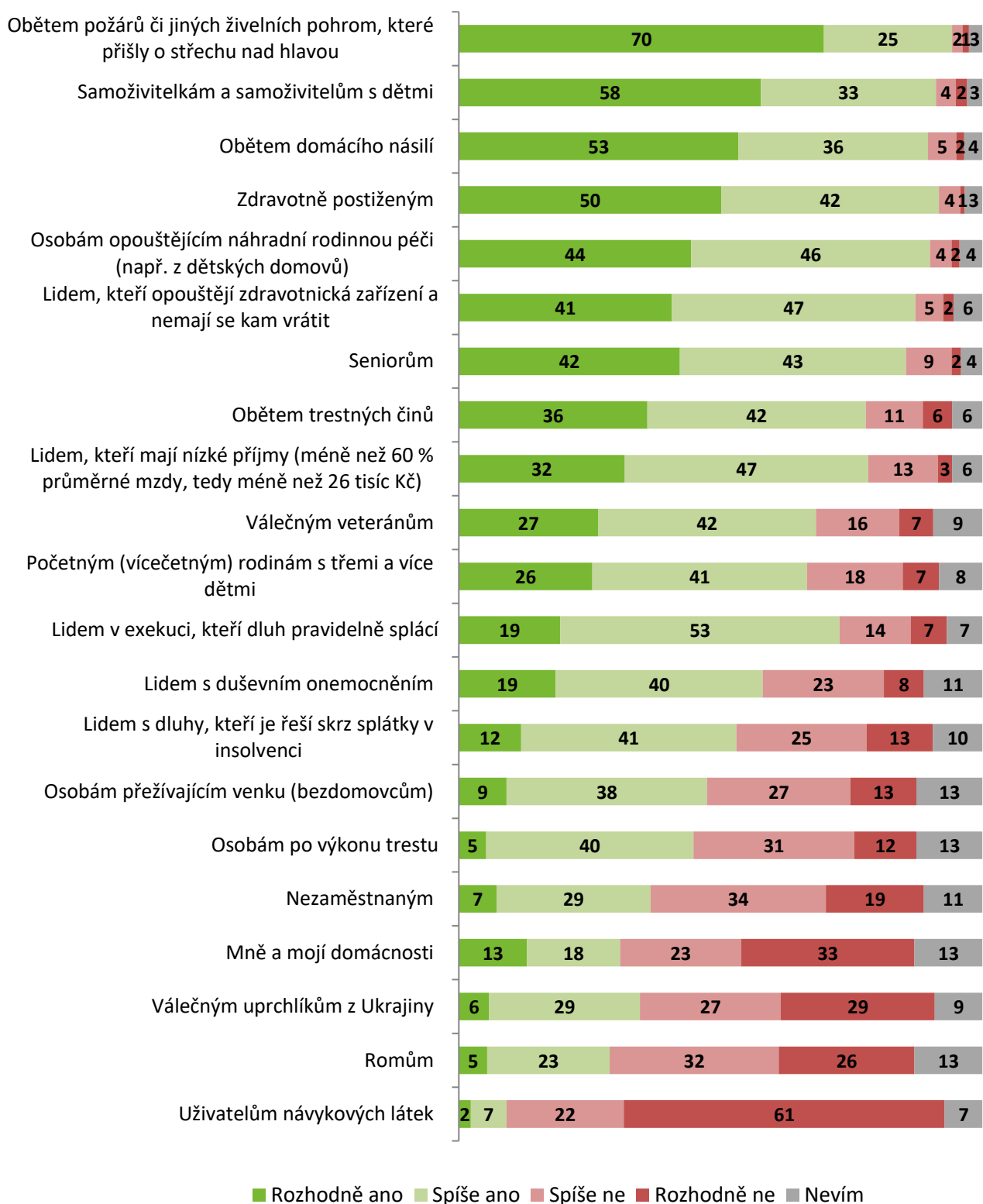
Některé položky, uvedené v Grafech č. 11 až 14 svědčí o rozdílech ve vnímání některých skupin mladou generací a lidmi ve vyšším věku. Mladí (do 29 let) nevidí tak často nebo tak ostře „potřebnost“ seniorů nebo zdravotně postižených jako starší generace. Na druhé straně by častěji sociální byt přidělili lidem s duševním onemocněním nebo uživatelům návykových látek (i když ve druhém případě nikoli většinově).

Na doplňkovou otevřenou otázku (tj. bez nabízených odpovědí), komu ještě by měly být sociální byty určeny, odpovídali lidé nejčastěji, že mladým rodinám nebo lidem v krizové situaci. Dále byli zmiňováni i mladí lidé – čerství absolventi škol, případně všichni potřební, sociálně slabí. Blíže viz Graf č. 15.

Graf č. 10

Komu především by měly být určeny sociální byty

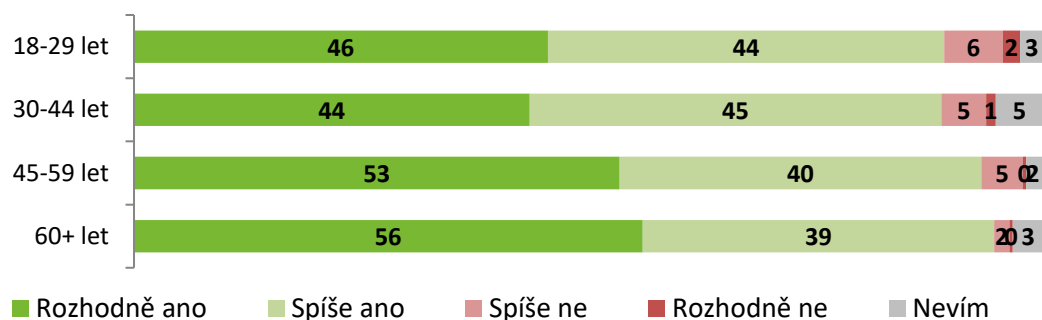
(n = 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 11

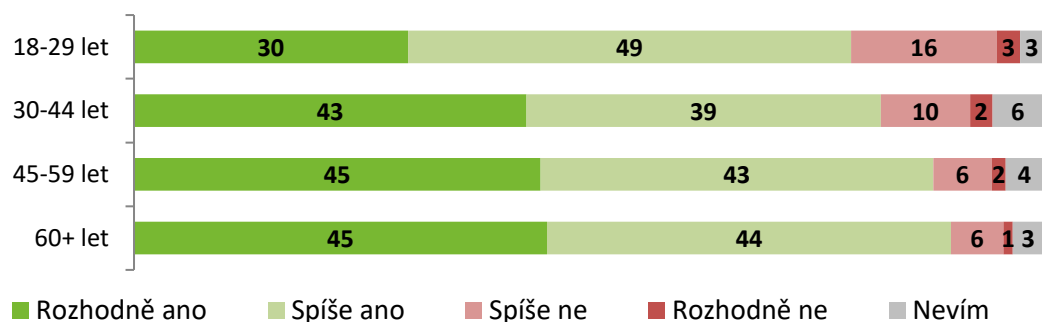
Sociální byty by měly být určeny zdravotně postiženým - podle věku
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 12

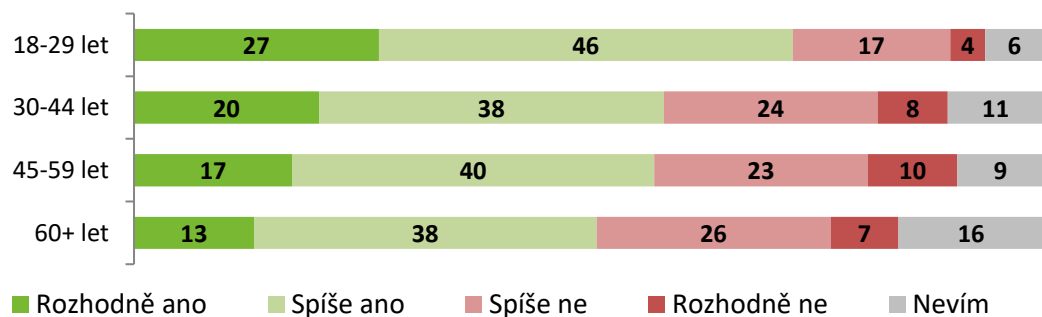
Sociální byty by měly být určeny seniorům - podle věku
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 13

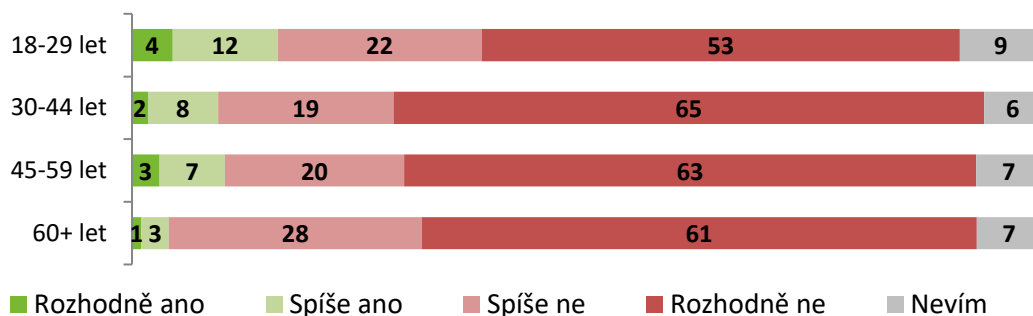
Sociální byty by měly být určeny lidem s duševním onemocněním - podle věku
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 14

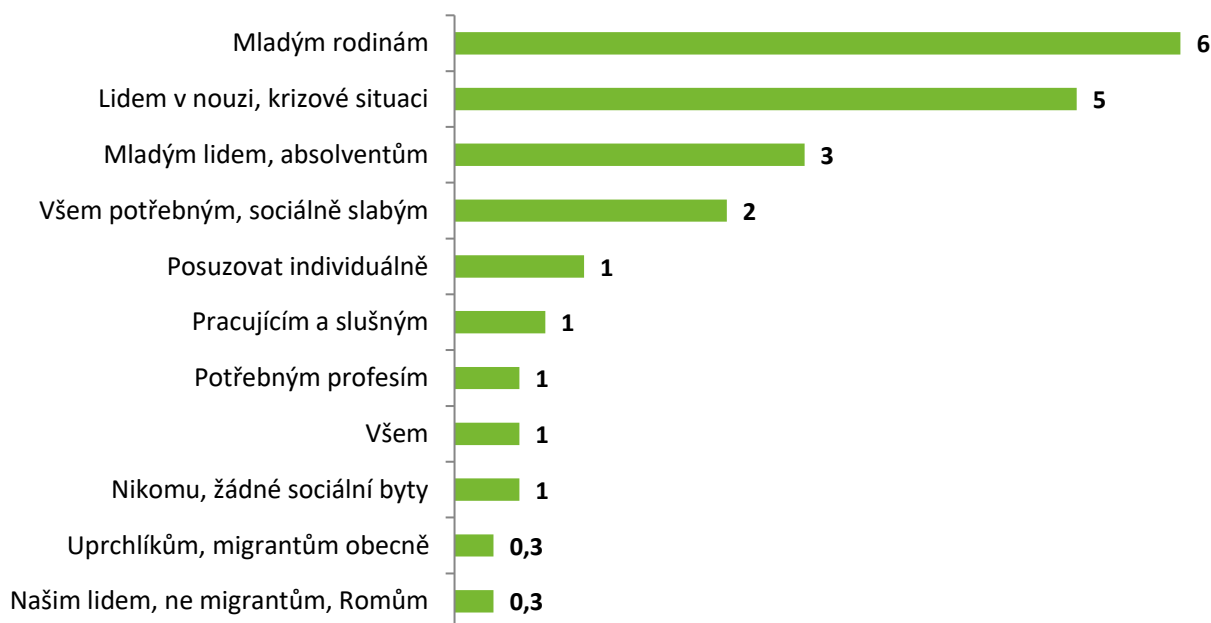
Sociální byty by měly být určeny uživatelům návykových látek - podle věku
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 15

Komu jinému by měly být sociální byty určeny
(n=1000, údaje v %, doplňková otevřená otázka, respondenti mohli samostatně uvést až dvě odpovědi)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Na otázku, jestli je bydlení základním lidským právem, odpovídá tříčtvrtinová většina veřejnosti (76 %) kladně, opačný názor vyslovilo 17 %.

Pokud jde o konkrétní navrhovaná řešení, která by měla vést k větší dostupnosti bydlení, největší podporu má zavedení povinnosti developerů povinně poskytnout část nových bytů obci k pronajímání za dostupné ceny. Toto opatření by podpořily dvě třetiny (67 %) občanů. Většina lidí (58 %) také souhlasí s tím,

aby za byty, ve kterých nikdo dlouhodobě nežije a neslouží k pronájmu, platili jejich vlastníci vyšší daně. Třetí opatření má podporu méně než poloviční – přibližně 40 %. Jde o zavedení progresivní daně z nemovitosti, tedy odstupňovaně vyšší daň za další vlastněné nemovitosti určené k trvalému bydlení.

Všechna navrhovaná řešení by podpořili zejména lidé, kteří jsou nespokojeni se situací v oblasti bydlení, a také ti, kteří nebydlí ve vlastním, ale v komerčním pronájmu. Ani mezi nimi by ovšem většina nesouhlasila s progresivní daní z nemovitosti.

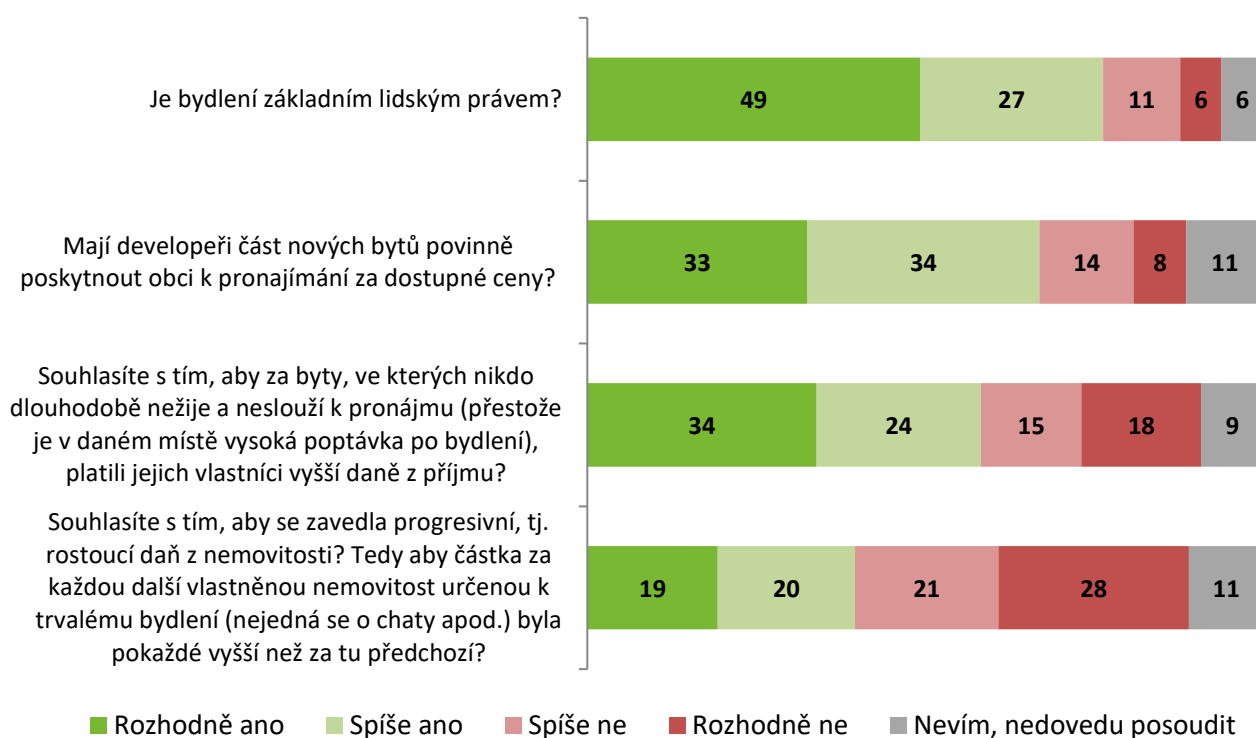
Zavedení progresivní daně z nemovitosti by častěji podpořili lidé, kteří žádnou další nemovitost (kromě té, ve které bydlí) už nevlastní (43 % z nich). O něco méně často (36 %) by byli pro progresivní daň z nemovitosti ti, kteří vlastní rekreační objekt, a ještě méně často (29 %) by progresivní zdanění nemovitostí podpořili ti, jichž by se přímo týkalo, tj. lidé, kteří vedle svého obydlí vlastní i další nemovitost vhodnou k trvalému bydlení (Graf č. 17).

Rozdíly se projevují i podle volby strany v posledních sněmovních volbách. Voliči subjektů umístěných v politickém spektru spíše nalevo častěji s řešeními souhlasí (a častěji také souhlasí „rozhodně“), voliči pravicových subjektů jsou k nim rezervovanější (Graf č. 18).

Graf č. 16

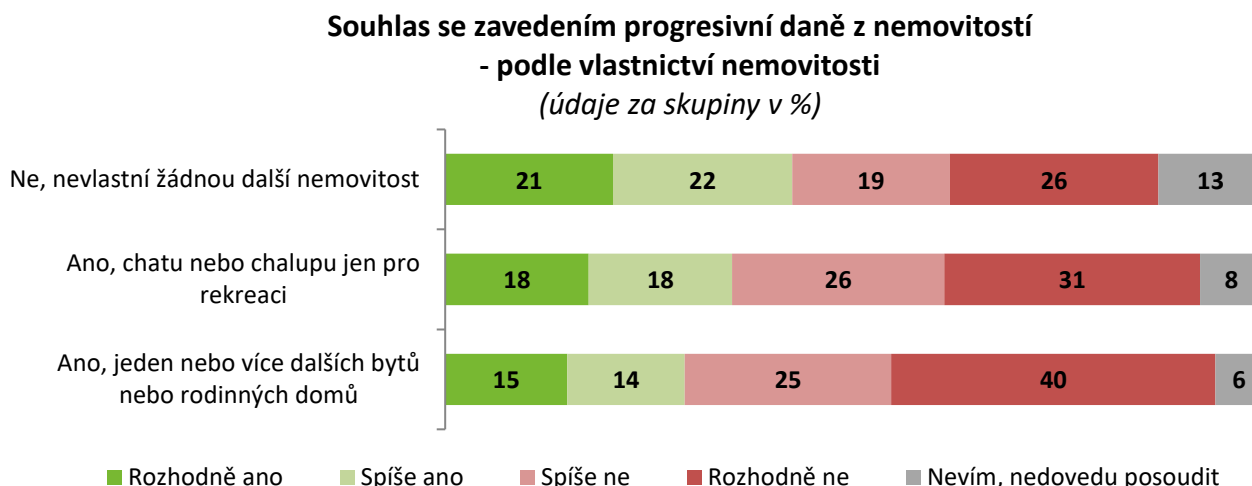
Postoje k řešením v oblasti bydlení

(n = 1000, údaje v %)

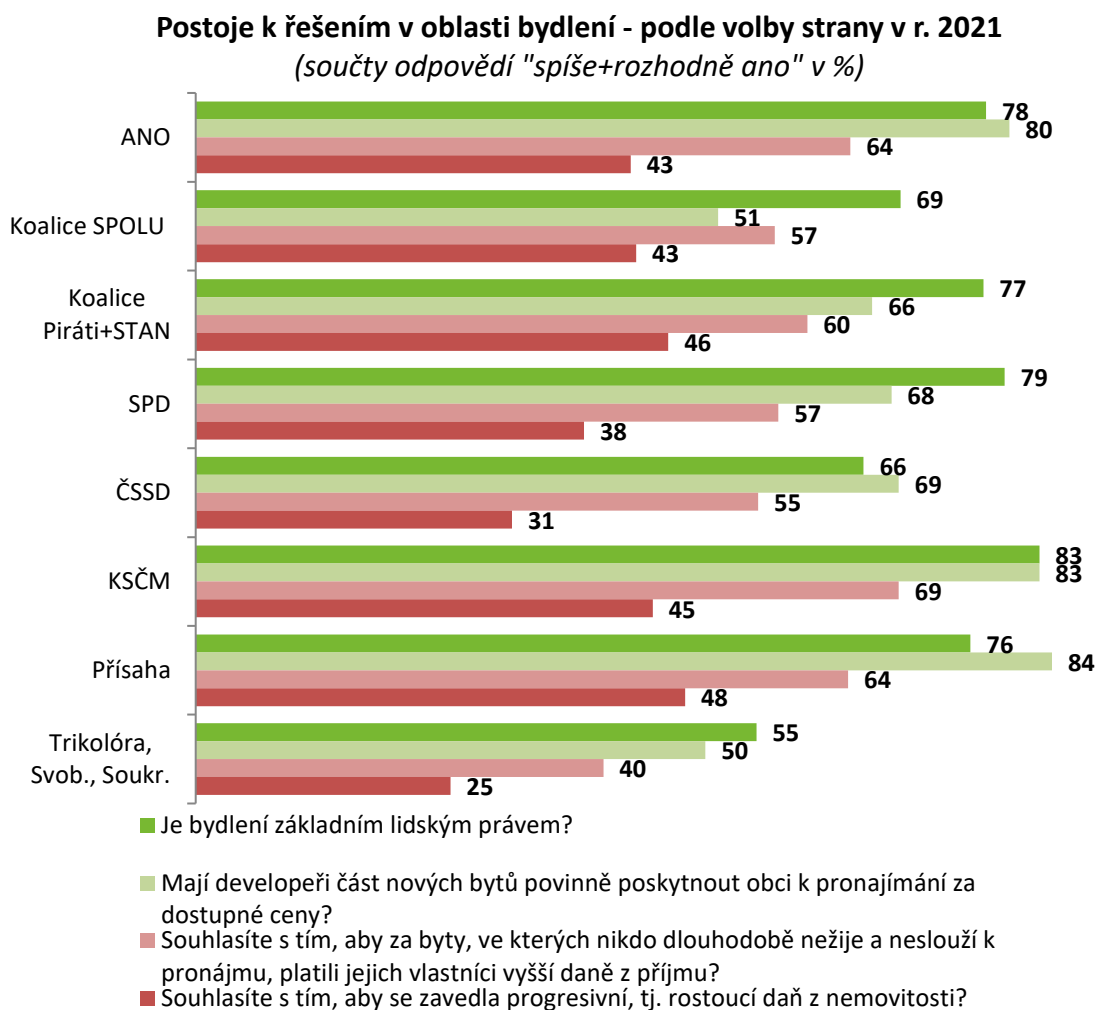
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 17

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 18

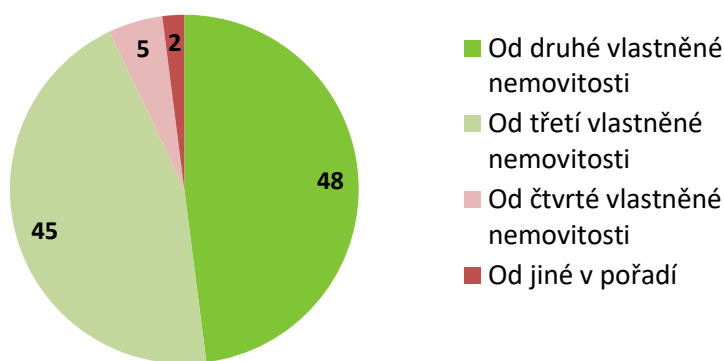
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Lidé, kteří souhlasí s progresivní daní z nemovitosti, by nejčastěji požadovali začátek zvyšování už od druhé vlastněné nemovitosti k trvalému bydlení (48 % z nich), případně od třetí (45 %).

Graf č. 19

Od kolikáté vlastněné nemovitosti by se daň měla začít zvyšovat?

(n= 396, údaje v %)

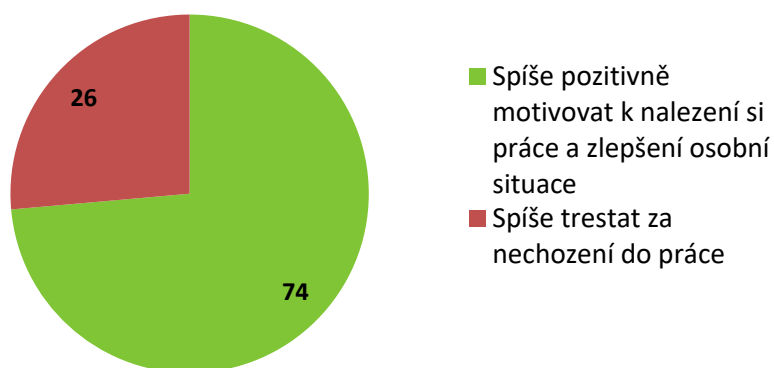
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

V souvislosti se sociálním bydlením byl položen i dotaz, zda by systém sociálních dávek měl příjemce spíše pozitivně motivovat k nalezení si práce a zlepšení osobní situace, nebo by měl spíše trestat za nechození do práce. Většina veřejnosti se přiklání k pozitivní motivaci (74 %). Jen 26 % má za to, že úloha dávek by měla spočívat spíše v trestání.

Graf č. 20

Systém sociálních dávek by měl:

(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Názor, že systém sociálních dávek by měl spíše pozitivně motivovat, převažuje ve všech sledovaných skupinách. Jeho zastoupení nicméně stoupá se vzděláním. Mezi lidmi se vzděláním bez maturity se k němu přiklání 70 %, mezi SŠ s maturitou nebo VOŠ 75 % a mezi vysokoškolsky vzdělanými 79 %.

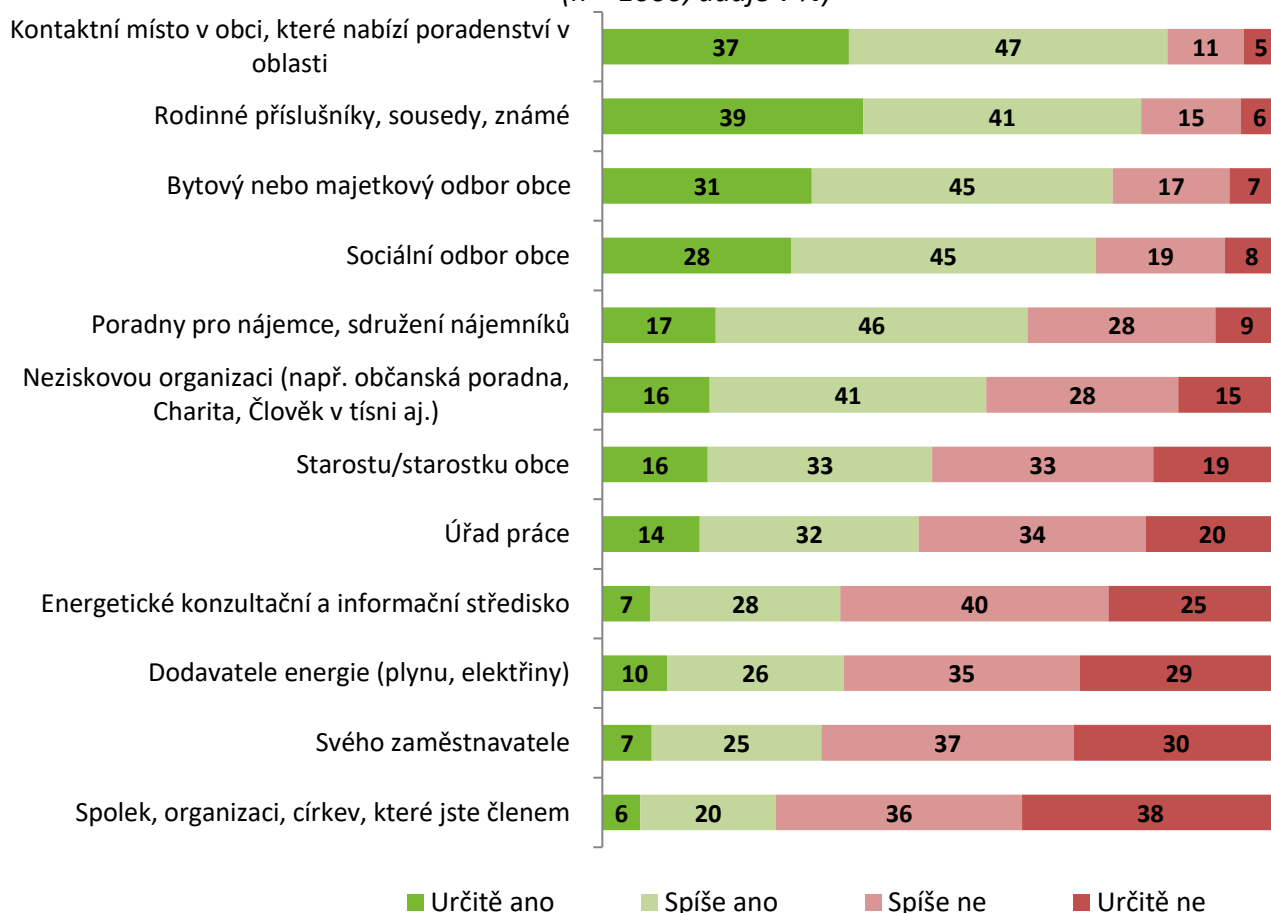
K řešení problémů v oblasti bydlení by mělo také napomoci zřízení kontaktního místa v obci, které by nabízelo poradenství v oblasti bydlení. Právě na takové místo by se obracelo, jak ukazuje výzkum, nejvíce občanů (84 %) v případě obav o bydlení nebo nadměrných nákladů na ně: 37 % by se obrátilo rozhodně a 47 % spíše. Srovnatelně často by se lidé v takové situaci obraceli jen na své rodinné příslušníky, sousedy a známé (celkem 80 %). Dále by se obraceli ve více než 70 % na bytový nebo majetkový odbor obce nebo na sociální odbor.

Na poradny pro nájemce či sdružení nájemníků by se obrátilo 63 %, na neziskový sektor (občanské poradny atd.) 57 %. Další instituce veřejné správy by kontaktovala méně než polovina občanů: starostu/starostku 49 %, Úřad práce 46 %. Na energetické konzultační a informační středisko by se obrátilo 35 %, na dodavatele energie 36 %. Svého zaměstnavatele by v dané souvislosti oslovilo 32 % a spolek, církev či organizaci, jíž jsou členy, 26 %.

Graf č. 21

Kam by se obrátil/a o radu a pomoc v případě obav o bydlení nebo nadměrných nákladů?

(n = 1000, údaje v %)

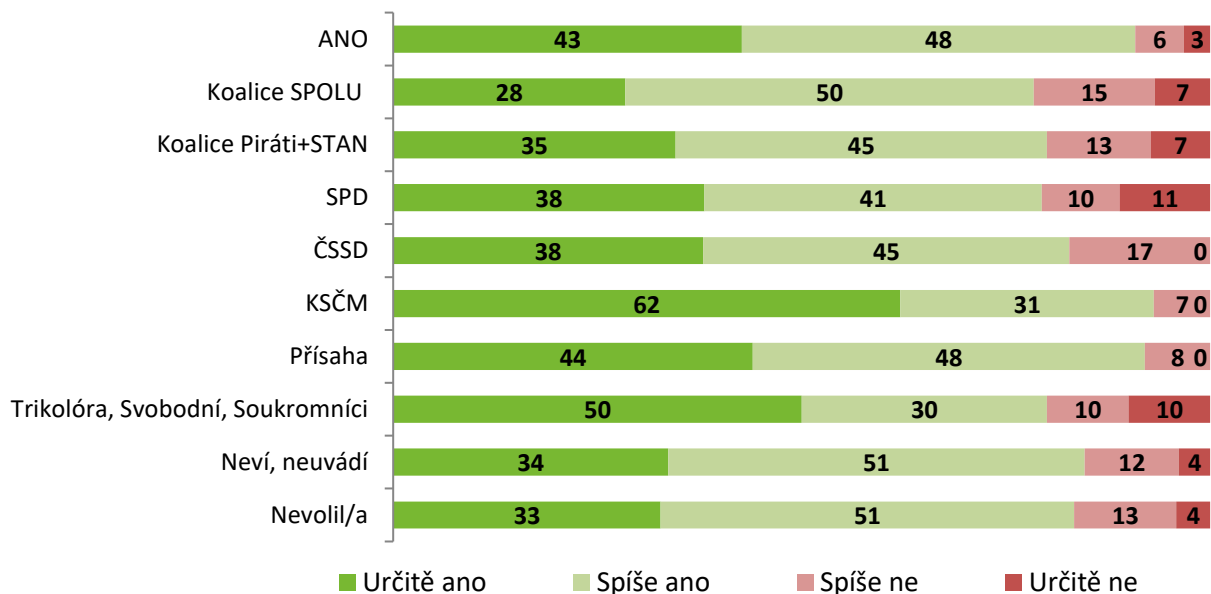

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Na kontaktní místo pro bydlení (KMB) v obci by se častěji než ostatní obrátili voliči KSČM (93 %) a ANO (91 %). Vysokou míru důvěry v pomoc takového kontaktního místa vyjadřují i voliči koalic Pirátů a STAN (80 %) i SPOLU (78 %). Viz Graf č. 22.

Graf č. 22

**Obrátil/a by se o radu a pomoc v případě obav o bydlení
nebo nadměrných nákladů na kontaktní místo v obci - podle volby do PSP v
r. 2021**
(údaje za skupiny v %)

Pozn.: Strany jsou v grafu seřazeny sestupně podle své voličské podpory.

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Názory na Zákon o podpoře bydlení a na systémové řešení problematiky bytové nouze

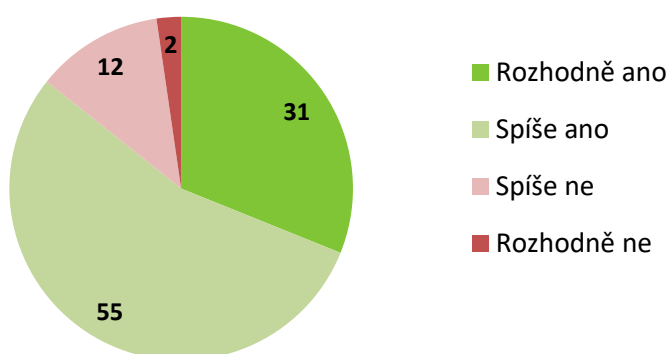
Důležitým tématem, na něž se výzkum soustředil, byl projednávání Zákon o podpoře bydlení. Rovněž se zjišťovalo, jestli lidé mají zájem o systémové řešení problematiky bytové nouze.

Vznik zákona, který by se zaměřoval na oblast sociálního bydlení, má podporu naprosté většiny (86 %) veřejnosti. Téměř třetina (31 %) rozhodně souhlasí s jeho vznikem, dalších 55 % je spíše pro. Nesouhlas vyjadřuje 14 %.

Graf č. 23

Měl by vzniknout zákon, který by se zaměřoval na sociální bydlení?

(n= 1000, údaje v %)

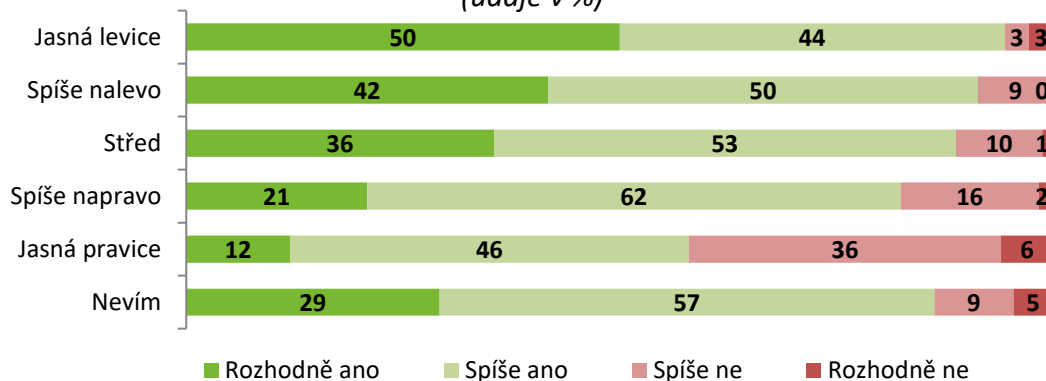
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Vznik zákona, který by se zaměřoval na oblast sociálního bydlení by uvítali zejména lidé, s nižším příjmem domácnosti, vyšším podílem výdajů na bydlení na příjmu, nižší pociťovanou životní úroveň, a ti, kteří nebydlí „ve svém“. Z pohledu politické orientace by zákon o sociálním bydlení častěji uvítali lidé levicově orientovaní. Nicméně i mezi jasně pravicově orientovanými jsou hlasy pro vznik zákona častější než hlasy proti.

Graf č. 24

Měl by vzniknout zákon, který by se zaměřoval na sociální bydlení - podle sebezaražení na škále levice-pravice

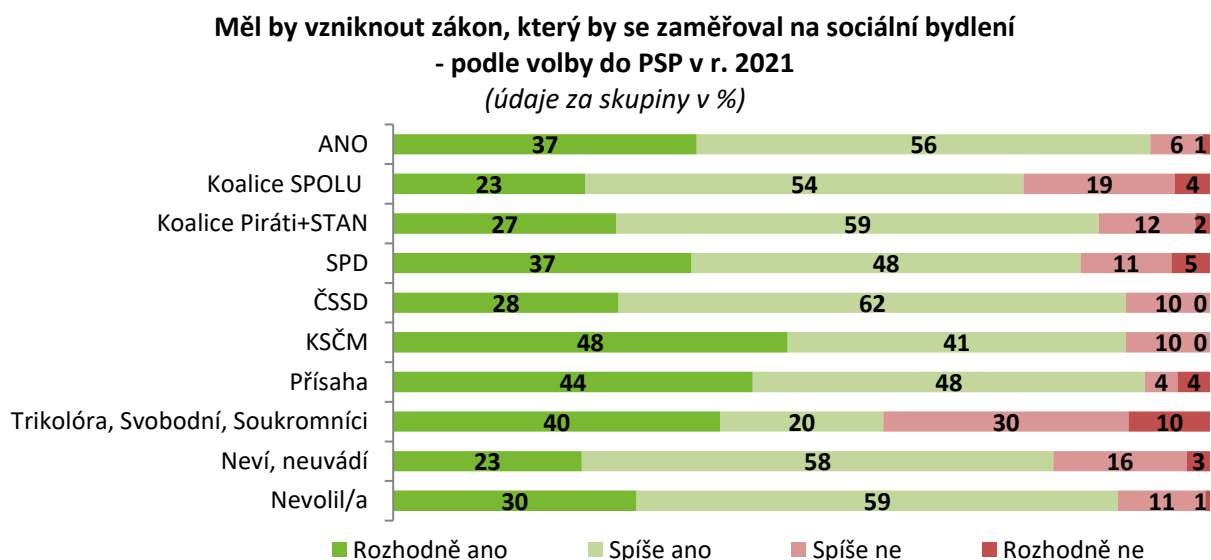
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Pokud se podíváme na volbu parlamentních stran v roce 2021, nejčastěji pro vznik zákona o sociálním bydlení jsou voliči ANO (93 % kladných odpovědí), dále koalice Piráti+STAN (86 %), SPD (84 %) a koalice SPOLU (77 %). Vysokou míru podpory by takový zákon měl i mezi těmi, kteří v minulých parlamentních volbách nevolili (89 %).

Graf č. 25

Pozn.: Strany jsou v grafu seřazeny sestupně podle své voličské podpory.
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Projednávaný Zákon o podpoře bydlení (dále také jako zákon), který si dává za cíl řešit problematiku bytové nouze, zaregistrovala (v době konání průzkumu, tedy v první polovině června) třetina populace (32 %).

Graf č. 26

**Zaregistroval/a projednávaný Zákon
o podpoře bydlení?**
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

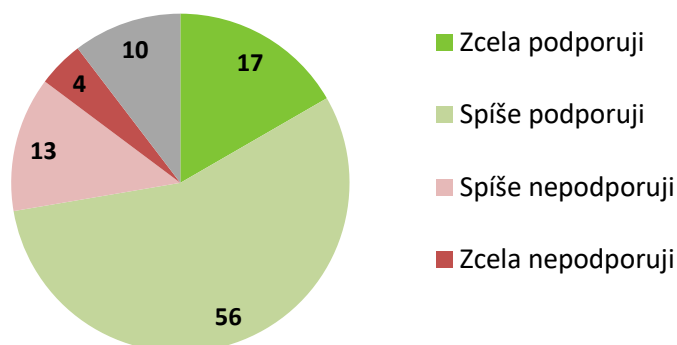
Třídění odpovědí neukazuje na to, že by projednávaný zákon zaznamenala některá ze sociodemografických skupin častěji než jiné, ani např. lidé s vyšším vzděláním. Stejně tak se neprokázalo, že by ho zaznamenali výrazně častěji voliči nějaké strany, hnutí nebo koalice.

Schválení Zákona o podpoře bydlení podporují bezmála tři čtvrtiny – 73 % – těch lidí, kteří projednávání zákona zaregistrovali: 17 % ho podporuje zcela a 56 % spíše. Jen 17 % se k jeho schválení staví spíše nebo zcela negativně a 10 % neví.

Graf č. 27

Podporuje schválení Zákona o podpoře bydlení?

(n= 318, údaje v %)

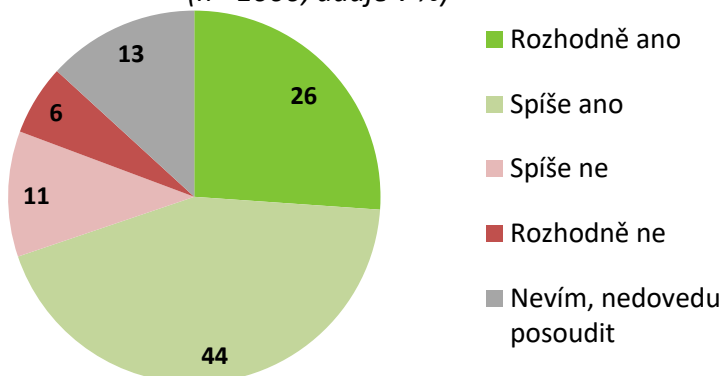
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Vznik zákona řešícího bytovou nouzi i za cenu zvýšených výdajů státu na podporu bydlení vyvolává souhlas 70 % české populace. Rozhodně souhlasí 26 % a spíše 44 %. Nesouhlas vyjadřuje celkem 17 % a zbylých 13 % neví.

Graf č. 28

Měl by zákon řešící problematiku bytové nouze vzniknout i za cenu zvýšených výdajů státu na podporu bydlení?

(n= 1000, údaje v %)

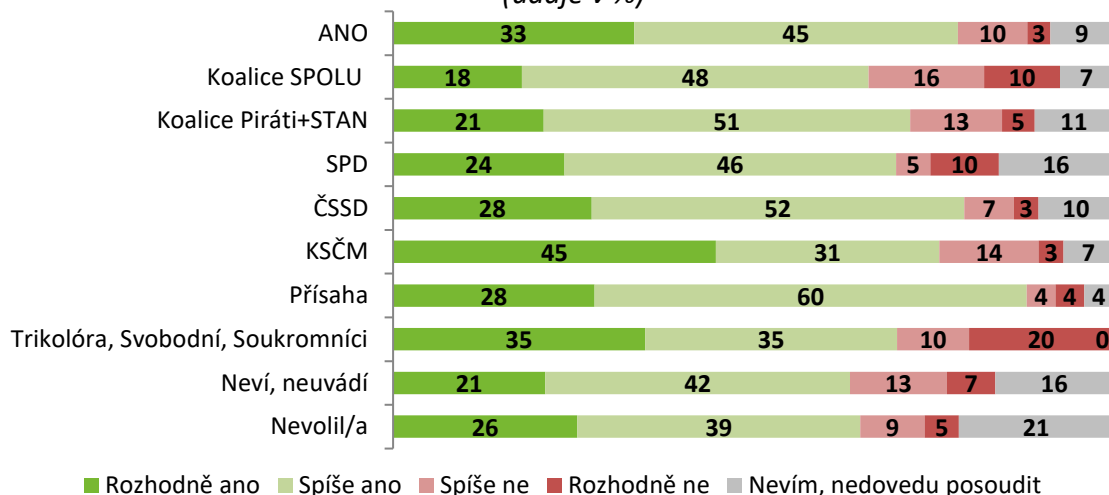
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Kladně odpovídají častěji lidé nespokojení se situací v bydlení, nebydlící ve vlastním, s horším hodnocením své životní úrovně, spíše levicově orientovaní.

Z hlediska stranických preferencí se ukazuje vyšší míra souhlasu se vznikem zákona i za cenu zvýšených výdajů státu u těch občanů, kteří v roce 2021 volili ANO (77 %) a zejména KSČM (85 %).

Graf č. 29

Měl by zákon řešící problematiku bytové nouze vzniknout i za cenu zvýšených výdajů státu na podporu bydlení - podle volby do PSP v r. 2021
(údaje v %)

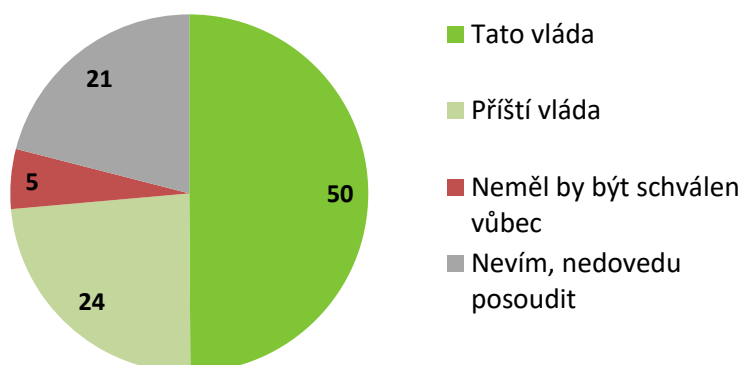
Pozn.: Strany jsou v grafu seřazeny sestupně podle své voličské podpory.

Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Na otázku, zda by zákon řešící problematiku bytové nouze měla schválit současná vláda, nebo vláda příští, příp. by neměl být schválen, lidé nejčastěji – z 50 % – odpovídají, že by ho měla schválit současná vláda. Čtvrtina (24 %) si myslí, že by takový zákon měl vzejít až od příští vlády, a 5 % se domnívá, že by vůbec neměl být schválen. Přibližně každý pátý (21 %) nemá na tuto záležitost názor.

Graf č. 30

Která vláda by měla schválit zákon řešící problematiku bytové nouze?
(n= 1000, údaje v %)

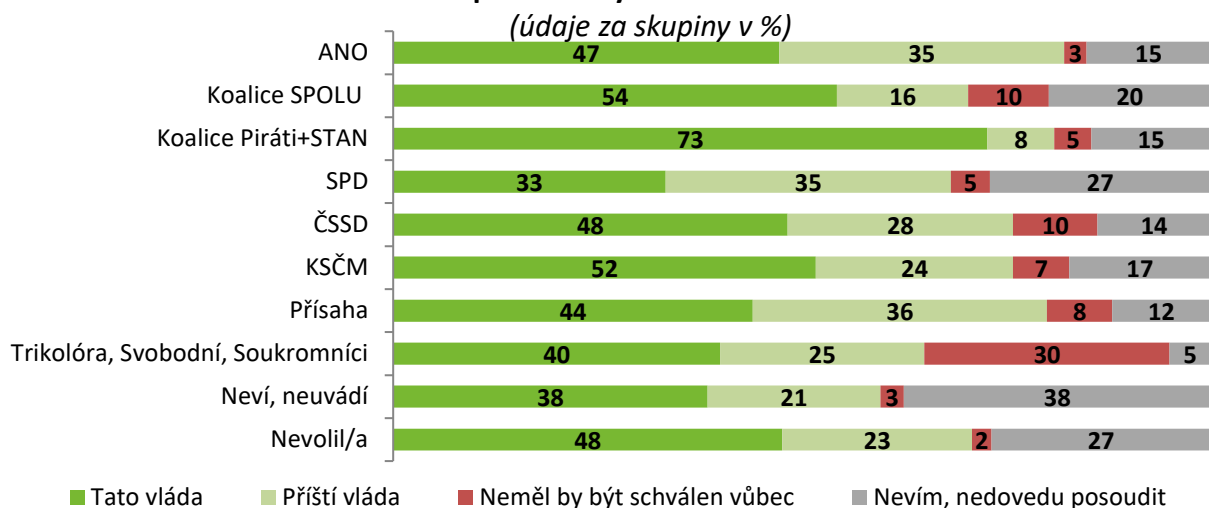

Zdroj: *Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024*

Přijetí zákona už v současném volebním období preferují častěji lidé, kteří v roce 2021 do PSP volili koalici Pirátů a STAN (73 %) a rovněž voliči SPOLU (54 %). Mezi voliči ANO (47 %) a SPD (33 %) je hlasů pro schválení zákona touto vládou méně než mezi voliči vládní koalice, nicméně i mezi nimi je jich více než těch, kteří by chtěli, aby zákon schválila až budoucí vláda.

Graf č. 31

**Která vláda by měla schválit zákon řešící problematiku bytové nouze
- podle volby do PSP v r. 2021**

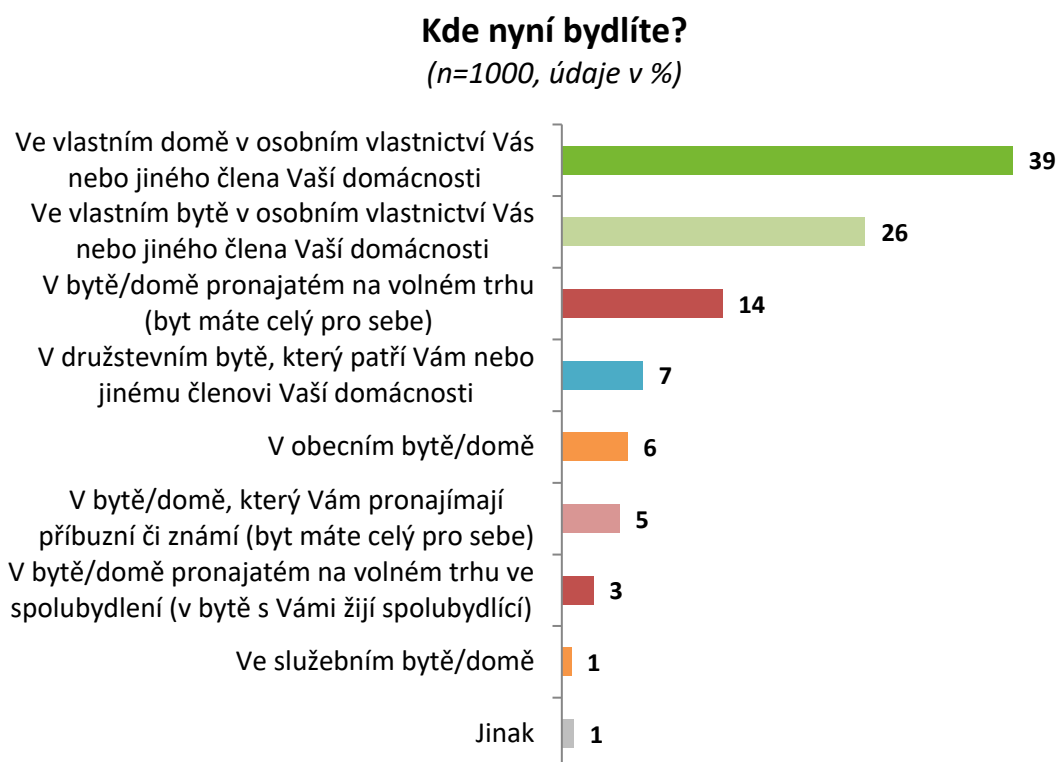
Pozn.: Strany jsou v grafu seřazeny sestupně podle své voličské podpory.
 Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV,
 n=1000 respondentů, 6/2024

Vlastní bydlení

Pro dokreslení postojů a názorů veřejnosti k otázkám bydlení výzkum mapoval i základní charakteristiky bydlení české populace.

39 % občanů bydlí v domě v osobním vlastnictví nebo jiného člena domácnosti, 26 % bydlí v bytě v osobním vlastnictví nebo jiného člena domácnosti. V bytě pronajatém na volném trhu, který má celý k dispozici, bydlí 14 %, další 3 % bydlí v takto pronajatém bytě ve spolubydlení. V bytě či domě pronajatém od příbuzných či známých bydlí 5 %. Družstevní byt obývá 7 %, obecní byt 6 % a byt služební 1 %.

Graf č. 32

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

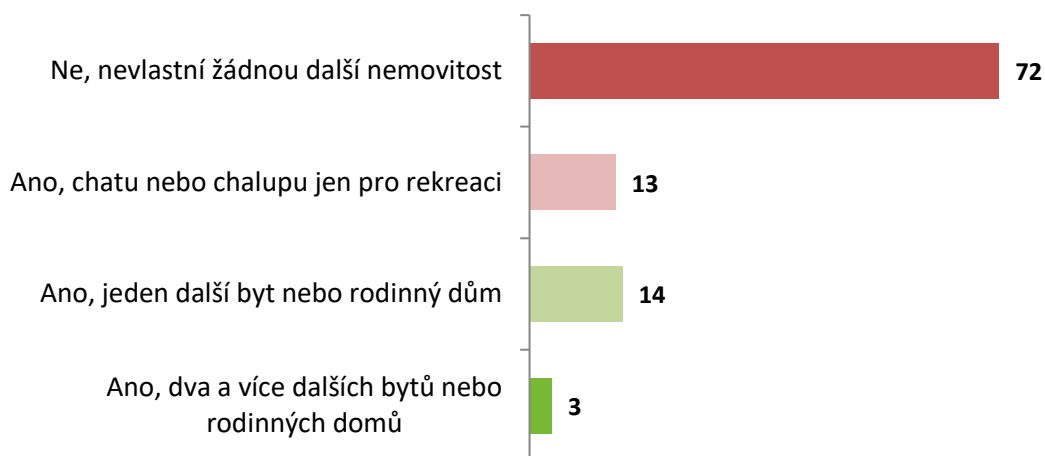
Naprostá většina populace nevlastní další nemovitost kromě té, ve které bydlí (72 %), jen 28 % respondentů uvedlo, že jejich domácnost vlastní ještě nějakou další. V případě 13 % jde o rekreační objekt, 14 % uvádí jeden další byt nebo rodinný dům a 3 % více dalších bytů nebo domů.² Celkem tedy 17 % dotazovaných domácností disponuje další nemovitostí určenou k trvalému bydlení. Mezi těmi, kdo bydlí v komerčním pronájmu, vlastní nějakou nemovitost 15 %, v tom nemovitost určenou k bydlení 11 %.

² Respondenti mohli uvést až dvě odpovědi v případě, že jejich domácnost vlastní jak rekreační nemovitost, tak další nemovitost určenou k bydlení. Součet uvedených procent proto přesahuje 100.

Graf č. 33

Vlastní domácnost nějakou další nemovitost?

(n= 1000, údaje v %, možné až dvě odpovědi)

Pozn.: Součet procent v grafu přesahuje 100 %, protože respondenti mohli uvést až dvě odpovědi v případě, že jejich domácnost vlastní jak nemovitost pro rekreaci, tak další nemovitost určenou k trvalému bydlení.

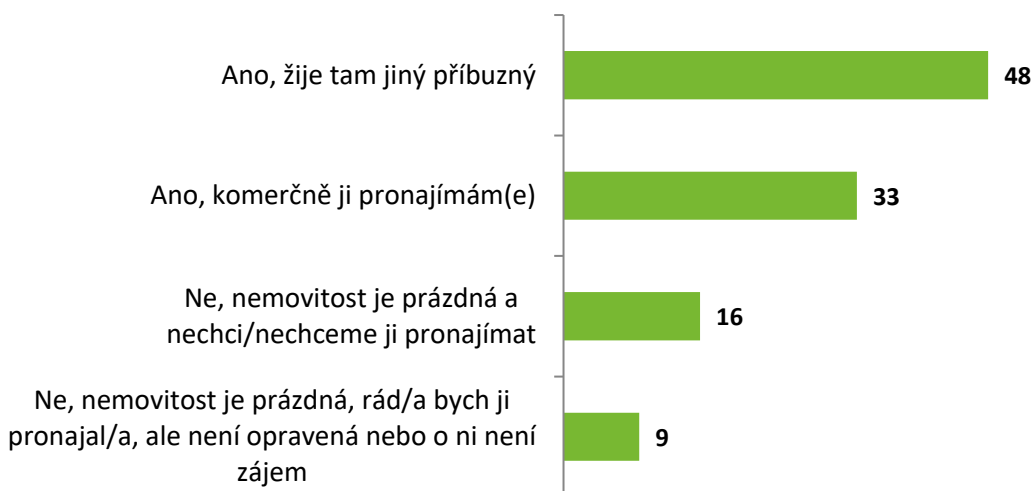
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

V dalších vlastněných nemovitostech téměř z poloviny žije jiný příbuzný (48 %), z třetiny je nemovitost komerčně pronajímána (33 %). Zhruba čtvrtina nemovitostí je prázdná, častěji proto, že majitelé nemají zájem ji pronajmát, z menší části proto, že buď není ve stavu vhodném k pronájmu, nebo o ni není zájem.

Graf č. 34

Žije v další nemovitosti/dalších nemovitostech někdo?

(n=174 respondentů, kt. mají další nemovitost mimo rekreační, údaje v %, možno více odpovědí)

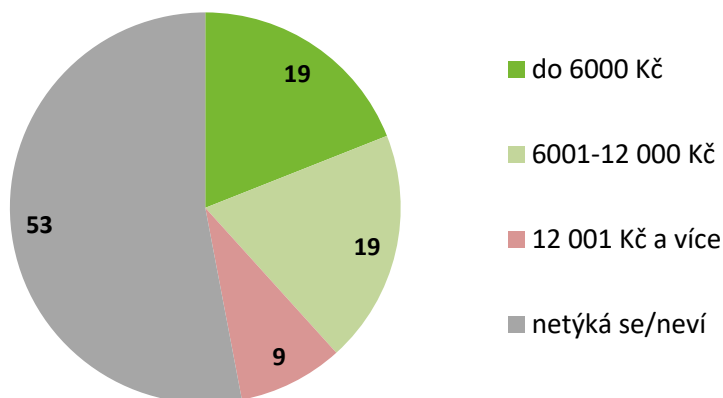

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Grafy č. 35 až 37 ukazují distribuci výše výdajů domácností na jednotlivé složky nákladů na bydlení.

Graf č. 35

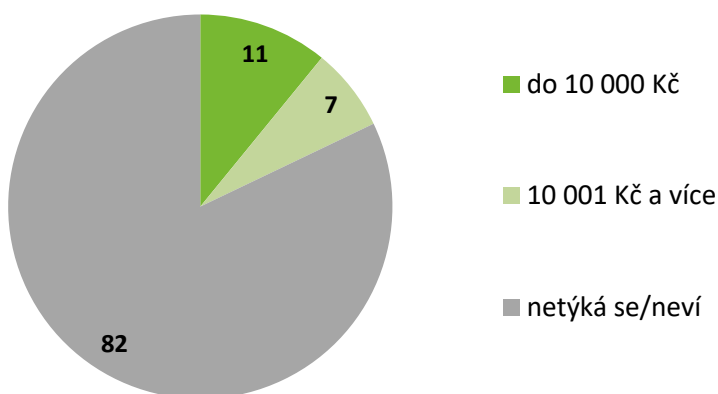
**Kolik platí domácnost měsíčně
za nájem/podnájem**
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 36

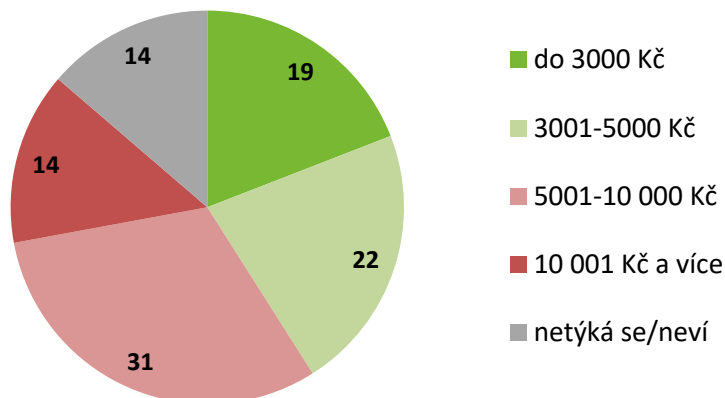
Kolik platí domácnost měsíčně za splátku hypotéky
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 37

**Kolik platí domácnost měsíčně
za energie**
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Další výdaje na bydlení nad rámec výše uvedených kategorií uvedlo celkem 15 % respondentů. Nejčastěji uváděli náklady na IT a telekomunikace (telefon, internet, televize), pojištění nemovitosti nebo platby na údržbu, opravy (vč. fondu oprav), a to nejčastěji okolo 1.500,- Kč měsíčně.

Ze součtů jednotlivých uváděných částek vydávaných na bydlení a z uvedeného celkového čistého příjmu domácnosti byl zkonstruován ukazatel, vyjadřující podíl výdajů na bydlení na celkovém příjmu domácnosti.³ Na jedné straně téměř čtvrtina (23 %) domácností platí na bydlení nejvýše 10 % svých příjmů, na druhé straně přibližně třetina (34 %) utratí za bydlení více než 30 % příjmů.

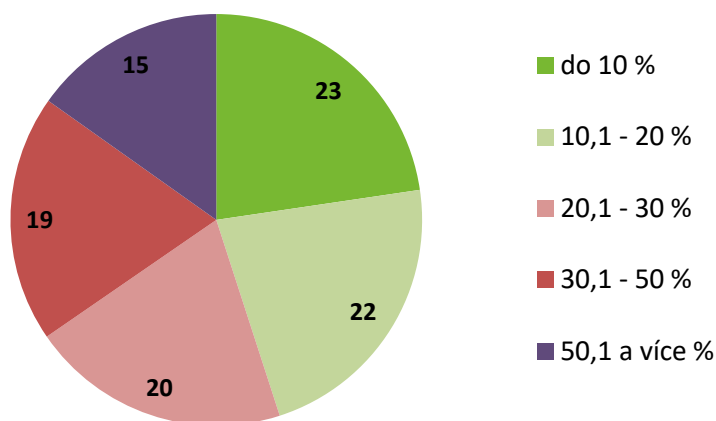
Nižší podíl výdajů na bydlení na příjmu domácnosti vykazují ti respondenti, kteří bydlí ve vlastním domě či bytě. U 56 % resp. 53 % z nich nepřevyšuje tento podíl 20 %. Podstatně více za bydlení platí, vzhledem k příjmu domácnosti, ti, kteří bydlí v bytě či domě pronajatém na volném trhu. Do 20 % příjmu platí jen 18 % z nich. Blíže viz Graf č. 39.

Graf č. 40 ukazuje, že vyšší podíl celkového čistého příjmu vydají na bydlení zejména domácnosti nezaměstnaných, na rodičovské nebo v domácnosti, v dělnických profesích. Pokud jde o důchodce, jejich podíl výdajů na příjmech se podstatně neliší od „průměru“.

³ Vzhledem k tomu, že příjem domácnosti byl zjišťován v kategorizované podobě, byly pro výpočet ukazatele použity středy příslušných intervalů.

Graf č. 38

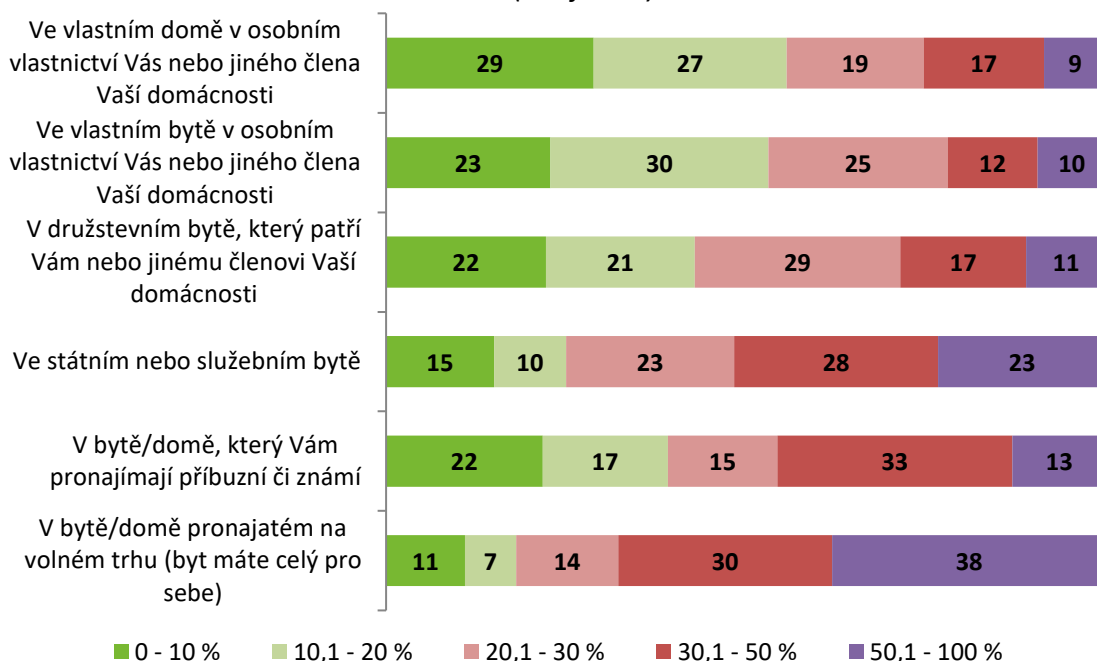
Podíl výdajů na bydlení na celkovém čistém příjmu domácnosti
(n= 1000, údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

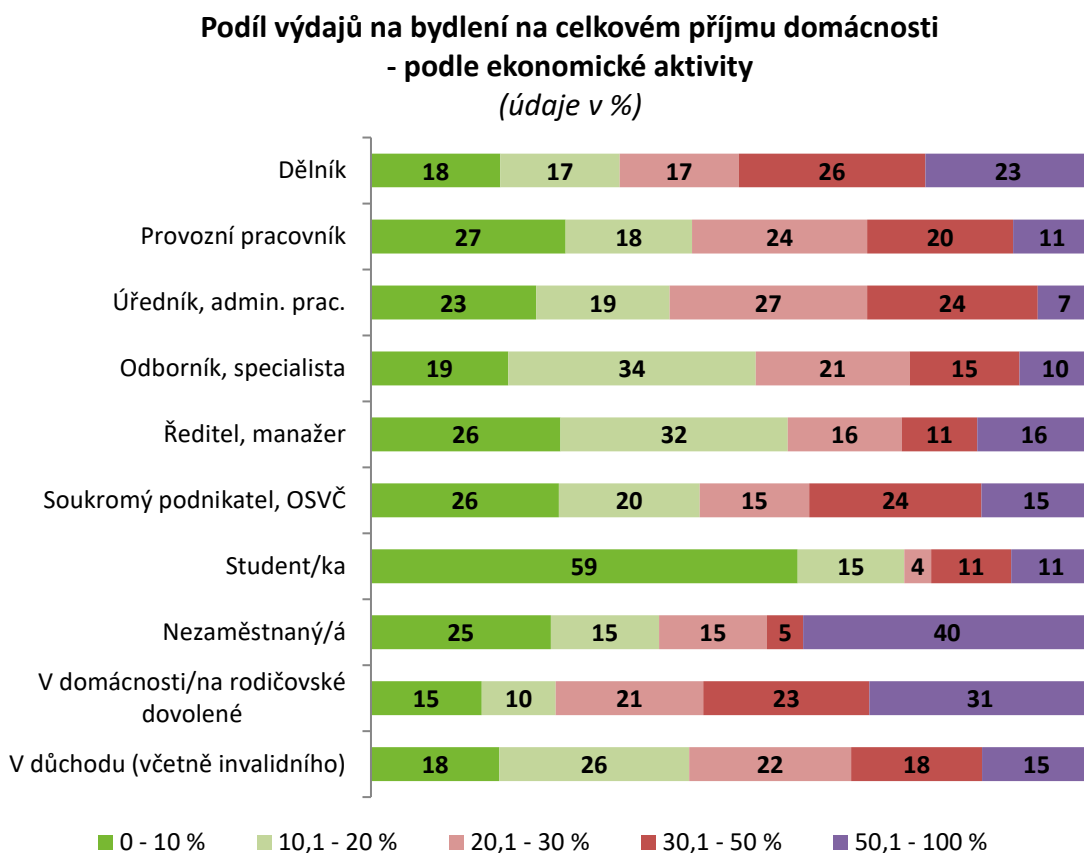
Graf č. 39

Podíl výdajů na bydlení na celkovém příjmu domácnosti - podle vlastnické struktury bydlení
(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 40

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

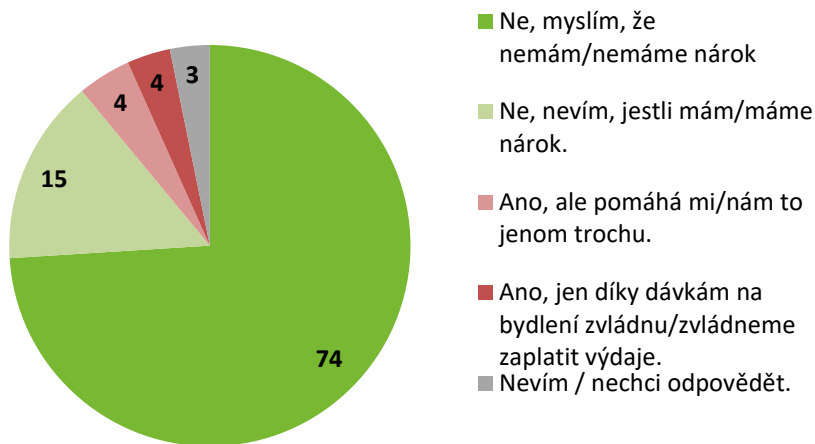
Příspěvek nebo doplatek na bydlení nepobírá téměř 90 % dotazovaných domácností. V tom 74 % si myslí, že na něj nemá nárok, a 15 % neví, jestli má nárok. Celkem 8 % odpovědělo, že příspěvek nebo doplatek na bydlení pobírá, přičemž polovině z nich to pomáhá jen trochu, druhá polovina jen díky tomu zvládá zaplatit výdaje.

Příspěvek nebo doplatek na bydlení pobírají častěji domácnosti v bytech pronajatých na volném trhu, příp. i pronajatých od příbuzných či známých, ale i obyvatelé státních nebo služebních bytů. Viz Graf č. 42.

Graf č. 41

Pobírá domácnost příspěvek nebo doplatek na bydlení?

(n= 1000, údaje v %)

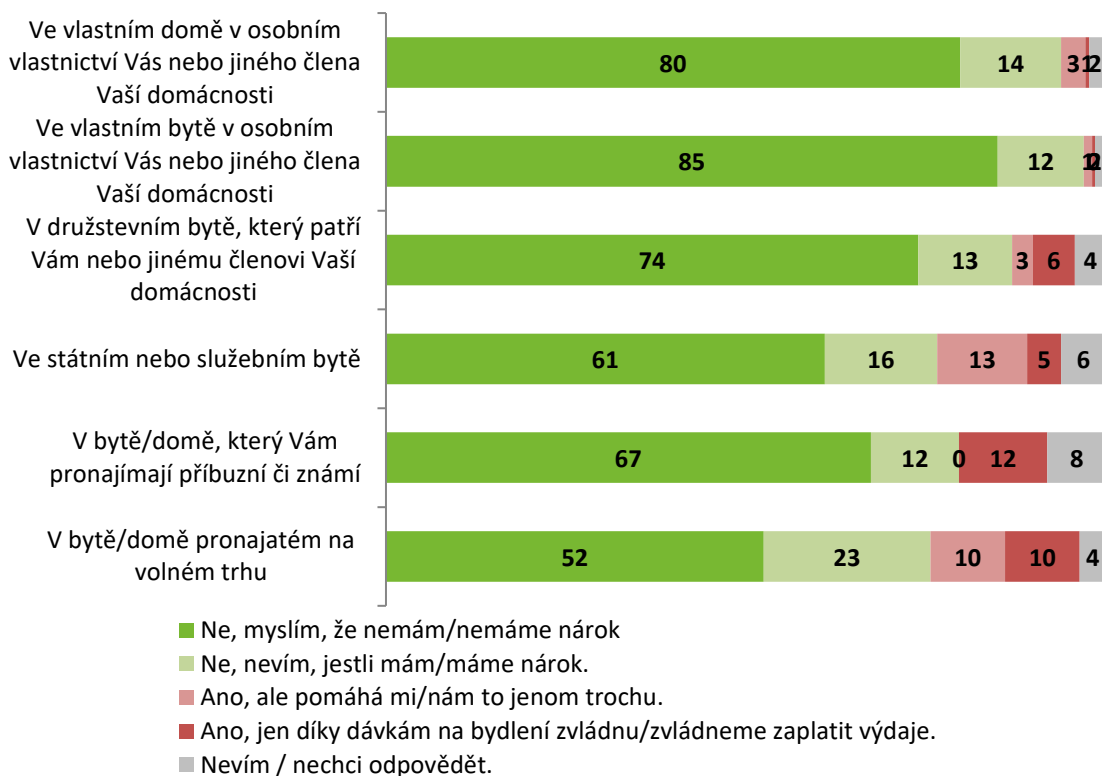

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 42

Pobírá domácnost příspěvek nebo doplatek na bydlení - podle vlastnické struktury bydlení

(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

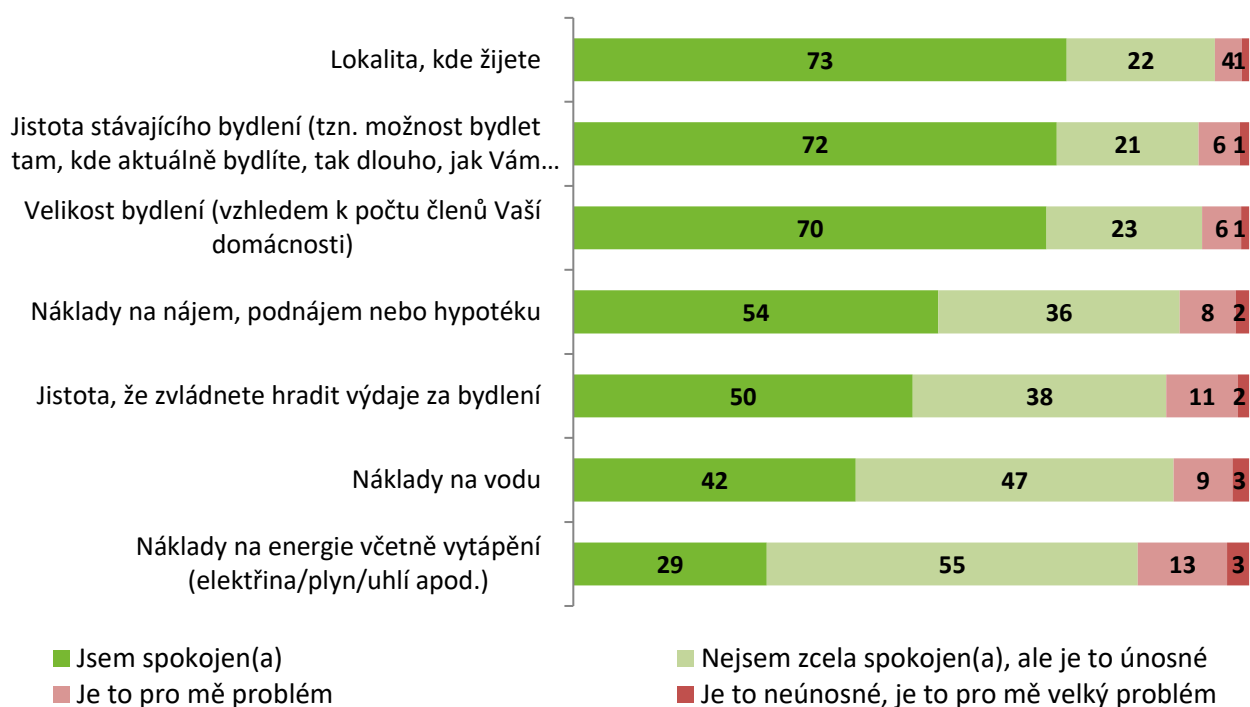
Pokud jde o vlastní bydlení, občané jsou nejvíce spokojeni s lokalitou, s jistotou bydlení a s jeho velikostí. S těmito aspekty je spokojeno kolem 70 % veřejnosti a dalších více než 20 % je považuje za únosné. Jistota stávajícího bydlení i velikost bydlení jsou problémem shodně pro 7 % populace.

S náklady na nájem, podnájem nebo hypotéku je spokojeno 54 % a pro 36 % jsou únosné; problém je to pro 10 %. Podobně je to i s jistotou, že zvládnou hradit výdaje na bydlení (50 % spokojeno, 38 % únosné, problém je to pro 13 %). S náklady na vodu je spokojeno 42 % a pro 47 % jsou únosné, problematické či neúnosné jsou pro 12 %. Nejnižší je spokojenost s náklady na energie vč. vytápění: a spokojeno je 29 %, pro 55 % jsou únosné a jako neúnosné je označuje 16 %.

Graf č. 43

Osobní zhodnocení situace domácnosti

(n = 1000, údaje v %)

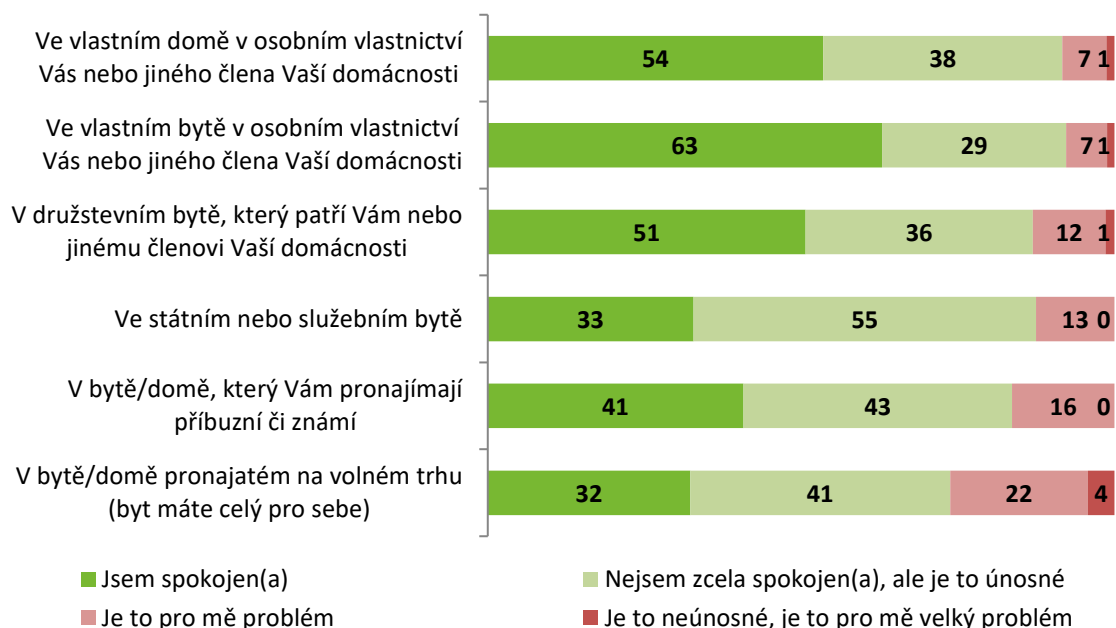
Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Vyšší spokojenost, zejména z hlediska pocitu jistoty stávajícího bydlení a zvládnutí hradit výdaje za ně, vyjadřují častěji lidé zajištění, tj. bydlící ve vlastním, příp. v družstevním bytě, s vyšším čistým příjmem domácnosti a s nižším podílem výdajů za bydlení na příjmu, s vyšším vzděláním. Méně spokojeni z hlediska jistoty, že zvládnou platit výdaje na bydlení, jsou zejména lidé, kteří bydlí v domě nebo bytě pronajatém na volném trhu, a ti, kteří vydadají za bydlení více než polovinu příjmu domácnosti. Viz Grafy č. 44 a 45.

Graf č. 44

**Jistota, že zvládne hradit výdaje za bydlení
- podle vlastnické struktury bydlení**

(údaje v %)

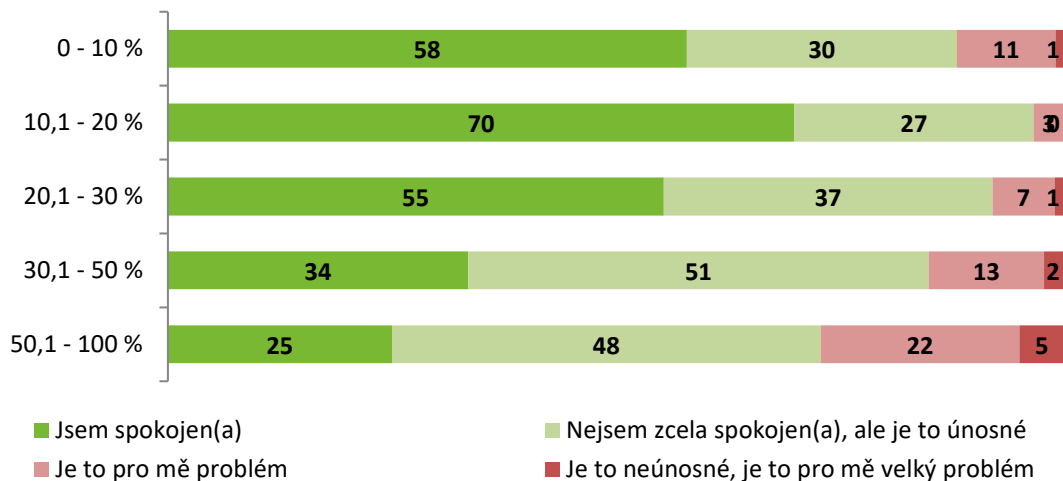

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024

Graf č. 45

**Jistota, že zvládne hradit výdaje za bydlení
- podle podílu výdajů na bydlení na čistém příjmu domácnosti**

(údaje v %)

Zdroj: Názory veřejnosti na otázky bydlení. Průzkum ppm factum research pro MPSV, n=1000 respondentů, 6/2024